

„Evangelikus egyházunk is új életre támadt. Először Gáncs Aladár székesfehérvári és a Budán vele együtt felszentelt Türoczy Zoltán arnóti lelkész – mindketten fiatalok – jutott arra a felismerésre, hogy bár az egyesületek és más kisebb hívő közösségek jó ellenpólusai lehetnek a kultúrprotestáns és liberális teológia uralmának, a lelki ébredésnek mégis az egész egyház keretében kellene megvalósulnia, azt kellene kovászként áthatnia.”

▶ Hetvenöt éve volt a Baráti Mozgalom első konferenciája – 7. oldal

„Am ha a felelősség kifejeződése olyan sajátosan egyoldalú politikai felhangot kap, mint ahogy az a Kirchentag szervezőinek és olykor előadóinak körében is tapasztalható volt, akkor a hal cápauszonnal való felvértezése már nem teljesen veszélytelen vállalkozás.”

▶ Milyen színű a cápauszony? – 8. oldal

Kettős jubileum Gyulán ▶ 4. oldal
Kilencven éve halt meg Gyóni Géza ▶ 5. oldal
Beszélgetés Széchenyi Zsigmondnéval ▶ 6. oldal
Centenáriumát ünnepli a cserkészmozgalom ▶ 6. oldal
Az önéretes kecske ▶ 10. oldal
Zsanett ▶ 11. oldal

Az ötödik országos evangélikus találkozó programja

Paks, 2007. június 22–23.

Június 22., péntek

Sportcsarnok

17.00: Megnyitó; zászlóátadás, köszöntések – Szabó Vilmos Béla esperes

• Nyitóáhitat – dr. Fabiny Tamás püspök (Lk 5,1–11)
• Az Evangélikus Hittudományi Egyetem fúvószenekarának és a paksi gyülekezet énekkarának zenei szolgálata

18.00–19.00: Közegyházi fórum *Evangelikus panoráma* címmel Radosné Lengyel Anna országosfelügyelő-helyettes vezetésével. Résztvevők: Muntag András, a zsinat nem lelkészi elnöke, Hafenschler Károly országos irodaigazgató, Szeverényi János országos missziói lelkész, T. Pintér Károly, az Evangelikus Élet főszerkesztője, Kendeh K. Péter, a Luther Kiadó igazgatója, Mihályi Zoltánné, az Országos Egyházi Iroda Oktatási Osztályának vezetője és Frenyó Anna, az Országos Egyházi Iroda Ifjúsági Osztályának vezetője

19.00–20.00: Vacsora

Esti programok:

20.00: Szita István festőművész kiállításának, valamint cigány művészek tárlatainak megnyitása a paksi művelődési házban

20.30: A SZÉF Alapítvány színjatszós társulatának *A tékozló fiú* című előadása a művelődési házban

• A paksi Roger Schilling fúvósok műsora a pincesorban

Június 23., szombat

Sportcsarnok

9.00: Reggeli áhitat – Ittész János püspök (2Kor 5,18–21)

9.30: A megbékéltek mint békeösszerzők – pódiumbeszélgetés dr. Kránitz Mihállyal, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem teológus-professzorával, dr. Szűcs Ferenc professzorral, a Károli Gáspár Református Egyetem rektorával, dr. Varga Gyöngyivel, az Evangelikus Hittudományi Egyetem adjunktusával és Szuhánszky Gábor metodista lelkésszel, a Magyar Evangeliumi Aliansz főtítkárával. A beszélgetés moderátora ifj. dr. Fabiny Tibor egyetemi tanár.

Művelődési ház

11.30–13.00: A megbékélés távlatai – szekcióbeszélgetések

- Megbékélés a családban – Bence András lelkész, Szabó György egyházkerületi felügyelő
 - Megbékélés a generációk között – Frenyó Anna, az ifjúsági osztály vezetője, Pintér Károly nyugalmazott lelkész
 - Párbeszéd a zsidósággal – Kovács László lelkész, Róna Tamás rabbi
 - Megbékélés a keresztény egyházak között – Rózsa-Nagy Szilvia lelkész, Nagypál Szabolcs katolikus teológus
 - Megbékélés a romákkal – Csepregi Erzsébet lelkész, Ignác János tanár, a Duna-Sió Közi Kistérségi Roma Egyesület elnöke
 - Megbékélés határon innen és túl – Gémes István (Németország), Nagy Olivér (Szlovákia), Kőncze G. Árpád és Máttyás Attila (Románia), Mesmer Ottó (Ausztria), id. Zászkaliczky Pál (Magyarország)
 - Megbékélés a társadalomban: Pröhle Gergely országos felügyelő, dr. Csepregi András lelkész, az Oktatási és Kulturális Minisztérium egyházi kapcsolatokért felelős főtanácsadója
- 13.00–15.00: Ebédszünet és fakultatív hajókirándulás
- 15.00–16.30: „Utcamisszió” a Duna-parton – Szeverényi János országos missziói lelkész, a pécsi gospelkórus és a Felsővezeték együttes
- 17.00: A megbékélés ünnepe – úrvacsorai istentisztelet a Duna-parton. Igéjhirdetés: Gáncs Péter püspök (Jn 21,1–14); közreműködik a pécsi gyülekezet énekkara.

Június 24-én, vasárnap felvételről közvetíti a Magyar Televízió a paksi evangélikus országos találkozó záró istentiszteletét. Az egyórás adás 11 órakor kezdődik az mtv-n (ismétlés 13.55-kor az m2-n).

Javasoljuk, hogy előfizetőink hozzák magukkal és a pénteki nyitóalkalom végéig tartásuk kezük ügyében az Evangelikus Élet mostani vagy múlt heti példányát.

A részletekről e heti számunkban ígértünk írni, de az olvasó bizonyára sejtí, miért kérünk ilyen „áldozatot”.... Nos, a megfelelően összehajtván legyeként is kiválóan funkcionáló lapszámoknak egészen pontosan péntek este, a 18 órakor kezdődő fórumbeszélgetés folyamán szánunk szerepet, mikor is – kiadónk jóvoltából – néhány lapszám szerencsés tulajdonosa értékes könyvcsomaggal gazdagodhat. De kérszünknek ez valójában csupán az egyik oka – bővebben majd a helyszínen... – A szerk.

Ünnepélyes tanévzáró a teológián

▶ Szűnni nem akaró taps köszöntötte Isten idős szolgáit június 16-án a zuglói evangélikus templomban. Az Evangelikus Hittudományi Egyetem (EHE) tanévzáró istentiszteletét követő ünnepi ülésen rubinoklevelet kapott a teológián hetven esztendeje végzett Benczúr László. A tanulmányait „korábban” befejezők közül személyesen is jelen volt és vasoklevelet vett át a hatvanöt éve végzett Horváth Miklós, a hatvan éve végzett és ennek emlékére gyémántoklevelet kapott Tóth-Szöllős Mihály, valamint Blázy Lajos ötven éve végzett s így aranydiplomás lelkész. Számukra az istentisztelet visszatekintésre is, az EHE jelenlegi hallgatóinak és végzőseinek pedig összegzésre és előrettekintésre adott lehetőséget.

A tanévzáró ünnepi istentisztelet hittudományi egyetemünk fúvósainak és énekkarának, továbbá a liturgikus szeminárium kórusának szolgálatával vette kezdetét, orgonán dr. Finta Gergely adjunktus, tanszékvezető játszott. A liturgiában csendült fel Csorba István karnagy – erre az alkalomra komponált – *Te Deum* című műve is.

A zuglói evangélikus templom szószékéről Johann Gyula prédikált; Jer 17,14 alapján tartott igéjhirdetésével egyúttal „búcsúzott” is az egyetem hallgatóitól és tanáraitól. A teológusokhoz volt lelkésze augusztus elsejével a csömöri gyülekezetben folytatja szolgálatát. Bár továbbra is részt vesz az egyházzenei tanszék munkájában, az otthonlékészi munkakört dr. Orosz Gábor Viktor veszi át tőle.

Az istentisztelet után ünnepi tanévzáró ülés következett; a megjelenteket a hallgatói önkormányzat elnöke, Jorsits Attila szenior köszöntötte, majd dr. Csepregi Zoltán beszédét hallgathatták meg a résztvevők. Az EHE rektor

ra többször is idézte egy zárán-dokének, a 121. zsolttár sorait. Úton vannak a teológiai hallgatók és a tanárok is, akik számára az elmúlt tizenhárom évben az oktatási kormányzat folyamatos „Ki mit tud?”-ot és „akadályversenyt” rendez – mondotta...

A régmúlt idők teológusai – tudásukat és kapcsolataikat bővítendő – külföldi egyetemekre mentek tanulni. Hittudományi egyetemünket ma is a nyitottság jellemzi. Mint Csepregi Zoltán el-sorolta, a következő tanévben hit-tanár szakot kívánnak indítani a soproni székhelyű Nyugat-magyarországi Egyetemen; megállapodást kötöttek a pozsonyi teológiai-val; közös tanulmányi programokat és tudományos együttműködést terveznek Wittenberggel is. A számos pozitív elgondolás mellett a rektor szót ejtett egy kudarcról is: 2006. december 31-ével megszűnt az EHE és a Magyar Tudományos Akadémia közötti tudományos együttműködés. Véleménye szerint ez a tény arra utal, hogy az evangélikus teológiának annyi megbecsülése van a mai

magyar szellemi életben, mint a jövővénynek vagy a vándornak.

A rektori beszéd után érkezett el a diplomaosztás ünnepélyes pillanata. A sikeres záróvizsgát tett lelkész, illetve hittanár szakos hallgatók közül néhányan

évfolyamútanak életrajzát. A kiadványról lapunk 7. oldalán olvasható recenzió. – A szerk.)

A továbbiakban a Dr. Sólyom Jenő Alapítvány 2006. évi tevékenységéről számolt be dr. Szabó Lajos rektorhelyettes. Az alapít-

Id. Benczúr László rubindiplomát vett át az EHE rektorától

azonban még nem vehették át teológiai vég bizonyítványukat – nyelvvizsga vagy pedagógusi oklevél hiányában. (A végzősöket az Evangelikus Külmissziói Egyesület a D. Keveházi László által írt, Podmaniczky Pál, a misszió professzora címet viselő kötetrel ajándékozta meg.)

A jövő ifjú lelkészei és hitoktatói után az idősebb szolgatársaké volt a főszerep. A jubiléumok nevében Tóth-Szöllős Mihály nyugalmazott lelkész szöveggyűjteményhez, kiemelve, hogy kollégái együtt nehéz időkben, sok kísértés és próba közepette, de mindig Isten ügyét szem előtt tartva munkálkodtak. (Az Evangelikus Élet korábbi főszerkesztője kötetbe rendezte hatvan évvel ezelőtt végzett

vány kuratóriuma által odaítélt díjat az idén Veres Emese-Gyöngyvér néprajzkutató kapta meg az evangélikus néprajz területén végzett munkásságáért.

Az istentisztelet végén Johann Gyula mondott köszönetet az intézményben töltött hét esztendejéért, az egyetem vezetése pedig dr. Fabiny Tamásnak, illetve dr. Varga Gyöngyinek fejezte ki köszönetét; az előbbinek itt végzett munkájáért – az EHE korábbi egyetemi tanára püspöki szolgálatára való tekintettel a jövőben címzetes professzorként segíti az egyetem munkáját –, az utóbbinak pedig azért, mert az elmúlt tanévben vállalta az újszövetségi tanszék vezetését.

■ GAZDAG SZUSZANNA

New York–Erdély Óceánt átívelő evangélikus testvérkapcsolat

▶ Erdélyben járt New York Város Evangélikus-Lutheránus Egyházkerületének püspöke, tanácsosa és néhány további képviselője, hogy testvérkapcsolatot létesítsenek a Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyházzal. Június 8. és 14. között több egyházközösséget felkerestek, tanulmányozták az erdélyi evangélikus diakóniai, szociális tevékenységét, projektjeit. Dr. Stephen P. Bouman püspök június 10-én Sepsiszentgyörgyön szolgált igéjhirdetéssel a délelőtti istentiszteleten, másnap a Barcaújfaluban tartott esti áhitaton pedig dr. Gary E. Mills tanácsos hirdette Isten ígétét. A nyolcfős New York-i delegáció Kolozsvárra is el látogatott; a két egyházkerület közötti testvérkapcsolat születését rögzítő iratot az ottani püspöki hivatalban látták el kézjegyükkel az egyházvezetők.

A vendégek érkezésük másnapján indultak erdélyi körútjukra. Elsőként Oltszakadátot keresték föl, majd Halmágyon tekintették meg az 1160-ban épült templomot, és ismerkedtek a gyülekezettel. A küldöttség útja innen Brasóba vezetett: az esperesi hivatalban találkozott egymással első alkalommal a két egyház

püspöke. Ezután a brassói egyházmege lelkészeivel való eszmecsere került sor Hosszúfalu-Alszegen. Bouman püspök elmondta, hogy New Yorkban 232 evangélikus gyülekezet van, a megkeresztelt egyháztagnak száma pedig hetvenöt ezer és százezer tehető. Ötven iskolát működtetnek – köztük két közép- és egy főiskolát –, továbbá tíz nagy szociális központjuk és sok más szervezet szolgálja a metropolist. Elhangzott továbbá, hogy a New York-i egyházkerületben huszonöt nyelven folynak istentiszteletek: a hagyományosan evangélikus országok nyelvei – német, svéd, dán, norvég, finn – mellett arab, mandarin, koreai, szuahéli és más egzotikus nyelveken is hirdetik az ígét.

Az amerikai püspök kifejtette: „Emigráns egyház vagyunk, egyszerűen érvényesek ránk Ézsaiás proféta szavai: „... a rések befalazójának neveznek, aki romokat tesz újra lakhatóvá.” (58,12) Teljes szívemmel hiszem, hogy az egyház, amely az arcát és Jézus arcát a szegénynek, az idegenek, az evangélium nélküliek felé fordítja, mindig megújuló egyház.” A bemutatkozást mintegy kétórás beszélgetés követte.

A vasárnap Sepsiszentgyörgyön tartott istentiszteleten elhangzott igéjhirdetésében Stephen Bouman szólt a 2001. szeptember 11-i eseményekről, és kiemelte, hogy mennyire megváltozott az emberek élete a tragédia

után: „Négy nappal később maszkkal az arcomon a romok fölött meláztam, és keresgéltem valamit, bármit, ami vigaszt nyújthatna. De nincs boldog befejezés, amit hozzá lehetne fűzni a történethez. Egy felismerést azonban mintegy ajándékként kaptam: mi már élve el lettünk temetve. Amint Pálnak a kolosséiakhoz írt levelében áll: »A keresztiségben veled együtt eltemettek benneteket, és veled együtt fel is támadtatok az Isten erejébe vetett hit által, aki feltámasztotta őt a halottak közül.«” (2,12)

A püspök ugyanakkor elmondta, hogy a tragédia után az evangélikus egyház orosz-lánrészt vállalt a felmerülő szociális gondok orvoslásában, és az egyház egyik legfontosabb feladata a misszió lett.

Az istentisztelet után a brassói gyülekezetbe látogatott a küldöttség.

Másnap több barcasági egyházközösséget kerestek föl a vendégek – Apácát, Krizbát, Újfalut –, és egyházunk különféle diakóniai, oktatási és szociális tevékenységével ismerkedtek. Újfaluban esti istentiszteletet tartottak, amelynek keretében a helyi egyházközösségek szolgáltattak műsorral; az ígét Gary Mills tanácsos hirdette.

Kolozsvárra a marosvásárhelyi egyházközösség érintésével érkezett múlt heti keddjén a delegáció.

▶ Folytatás a 3. oldalon

É L Ő V Í Z

Vádak

Sokféle vád él az ember szívében, legtöbbször elfojtottan a lélek mélyén. Ki mondani se merjük, hogy minden bajunkért másokat okolunk. Ha volna egy mesebeli jogi testület, amely minősíteni tudná ezeket a vádakat, lennének közöttük jogosak is, amelyek alapján bírói eljárás lehetne indítani. Nincs ugyan ilyen mesebeli testület, de lelkünk mélyén mégis azt szeretnénk, hogy megalapozottnak vélt vádjaink alapján Isten hozzon ítéletet.

Isten azonban nem vállalja ezt a bírói szerepet, mert nem kívánja a bűnös halálát, hanem azt akarja, hogy megtérjen és éljen (Ez 18,32)! Jézus sem vállalta, hogy a samáriai falut Isten ítéletével sújtsa. Elnémította vádaskodó tanítványait (Lk 9,51–56), hiszen ő nem azért jött, hogy elveszítse, hanem hogy megtartsa az emberek életét. Jézus még egy egyszerű örökösödési perben sem vállalta el a bíraskodást. A maga jussát követelőnek ezt mondta: „Ember, ki tett engem bírónak vagy osztónak köztetek?” (Lk 12,14) Amikor a farizeusok a törvény alapján jogosan vádolták a házasságtörő nőt, Jézus nem csatlakozott hozzájuk. Felmentő ítéletével új lehetőséggel ajándékozta meg a megkövezésre ítélt asszonyt.

Jézus mentő szeretetén elámulva és azt a magunk számára elfogadva némuljanak el a szívünkben a vádak!

Hol a megoldás?

Jézusnak az elveszett juhról szóló példázata (Lk 15,2–7) egy régi kor emlékéit idézi. A pásztor Júdea kopár tájain elindul elveszett báránya után. Ebben a régi, számkra talán romantikusnak tűnő képben Jézus vallomása szólal meg arról, hogy mennyire szeret minket. Figyeljünk fel erre, mert csak ettől a szeretettől gyógyul életünk!

Bajaink orvoslására rengeteg energiát fordítunk, de tüneti kezelésnél többre nemigen jutunk. Egy-egy bajforrás eltömlését – egyéni életünkben és világméretben egyaránt – nagy szenzációként ünnepelek. Közben nem vesszük észre, hogy egy baj elhárítása újakat idéz elő. Olyan ez, mintha az árvízvédelmi gáton egyik helyről a másikra hordanánk a homokzsákokat.

Rá kellene döbbernünk, hogy életünk megoldása nem a mi kezünkben, hanem Jézus szeretetében van. Ezért az a legfontosabb, hogy elhiggyük és megismerjük az ő szeretetét (1Jn 4,16), amelyet azzal mutatott meg, hogy életet adta juhainkért (Jn 10,11).

Jézus szeretete magához öleli az emberiséget, de közben számon tartja az „egyét”. Nála számít, hogy eggyel több vagy kevesebb! Ezért indul az „egy” elvesztett megkeresésére. Abban lel örömet, ha megtalálja és hazaviszi. Akkor élem át igazán Jézus szeretetének csodáját, amikor felismerem, hogy az az „egy” én vagyok.

■ MADOCSAI MIKLÓS

SEMPER REFORMANDA

„...mert ha Isten nem teremt is bűnt, nem szűnik meg a Lélek elvesztése után a bűn által megromlott emberi természetet alakítani és jobbítani, ahogyan egy szobrászművész hibás fából is szobrot farag. Amilyen a természete, olyan az ember! Isten tehát ebből az Ádám-természetből formálja és alakítja.”

► Luther Márton: A szolgálai akarat (Jakabné Cszimazia Eszter, Weltler Ödön és Weltler Sándor fordítása)

SZENTHÁROMSÁG ÜNNEPE UTÁN 3. VASÁRNAP – 1Pt 5,6–11

Isten bűnöseként

A délszláv háború idején, amikor az északi állatkertet részben Pécsre menekítették az esztelen pusztítás elől, láttam egy dokumentumfilmet. Az állatok szállítására készülve a markológép éppen levett egy sérült ketrecet az alapzatáról. Mosolyogva mutatták, hogy a két kisragadozó a ketrec eltűnése után is ugyanúgy rótt a köröket a betonlapon, mintha semmi nem történt volna, mintha börtönük nem tűnt volna el. Ugyanaz a kiszámolt néhány lépés, ugyanaz a másiktól számított, kínosan betartott távolság.

Péter apostol alapigénkben a presbiterék és az ifjak felé fordulva a boldog keresztény élet egyik alappilléreiről, az alázatáról és az Úr kegyelmébe vetett hitről beszél. Sokat gondolkodom azon, vajon miképpen lehetnének megváltó Urunknak valóban örömteli követői. A megoldást egyre inkább abban látom, hogy többet kellene figyelniük magunkra. Nem a mások által rólunk mondott dolgokról van itt szó, hanem az őszinte önvizsgálatról. Életünk során sok olyan nehézség ér minket, amelyeknek a hatása szinte felmérhetetlen. Sokszor magunkkal hordozzuk a rossz élményeket anélkül, hogy szembe tudnánk nézni velük.

A hitélet is egy olyan folyamat, amelyben – Isten előtt – rendszeresen szembe kell néznünk önmagunkkal.

Ez az oldal valahogy sokszor elmarad,

vagy beérjük egy röpké utalással bűnös voltunkra. „Bűnös vagy, értsd meg, csak ebből tudsz elindulni Krisztus felé...” – ma is fülemben cseng egy régi beszélgetés mondatfoszlánya. Megérteni, hogy bűnös vagyok. Úgy érzem, ez csak valami féle önmeggyőzéssel lehetséges.

Rémülten emlékszem azokra a keresztény élet felépíteni akaró mozgalmakra, amelyeknek a mottója így hangzott: törd össze a személyiséget, és arra építsd fel a Krisztust. Bűnösségemet csakis Krisztus előtt, Krisztusban élhetem át, ott, ahol – most már nem mint elvetett bűnös, hanem mint Isten bűnöse – a kegyelmet, a szabadságot, az örömet is kapom.

Jézus szabadító hatalmáról nem a jókor jó helyen elmondott szavak tanúskodnak igazán, hanem a teljes emberi élet, a maga jó és rossz időszakával, rendíthetetlen tűnő hitével és kétségeivel. Szabad embert nem lehet pofonokkal nevelni. Az értünk önmagát adó Jézusra nem lehet az ember megalázásával rámutatni.

A gondjait Isten előtt felvállaló, az ő segítségét kérő ember szavai, cselekedetei, kitartása, meggyőződése, egyszerű példája mutatnak – emberi mérték szerint – az Úrra. El tudjuk ezt fogadni? Az ember úgy gondolja, hogy megszületett gyermeke különleges lesz abból a szempontból, hogy a szülők által megtapas-

talt problémás utakat neki már nem kell végigjárnia. Csak elmondjuk, mi hogy történt, megérti, és máris tovább lép, mint ameddig mi jutottunk. A probléma azonban már akkor megmutatkozik, amikor a kályha forróságáról tartott kiselőadás után a gyerek okosan bölint, majd odalép, és megégeti a kezét.

Nem úgy működik a misszió, hogy „csak elmondjuk nekik”, és minden megváltozik. Hogyan él a keresztény közösség Krisztusban, hogy nőnek fel a keresztény szülők gyermekei, miként állnak az idősebbek mellé, mit gondolnak az őket körülvevő világról? Az emberek tisztelete alapján a másik felemelése a cél, vagy az elkülönülés?

Keves a szó, egyre kevesebbet ér. Egyre fontosabb lenne a mindennapokban, profán helyzetekben megjelenő Krisztus-követő alapmagatartás.

Érdekes ebből a szempontból vizsgálni Jézus működését. Mindig a bűnös felemelését és a bűntől való eltávolítását tekinti célnak, de eközben az ember tiszteletéről sem feledkezik meg. A „másikról jól gondolni” elv – ha velük szemben alkalmazzák – valóban elgondolkodtatja azokat az embereket, akik nem e szerint élnek. Ugyanis megadja a másiknak azt a szabadságot, amellyel elindulhat az Isten-keresésnek és ön maga keresésének az útján. Ez a szabadság

A VASÁRNAP IGÉJE

pedig elengedhetetlen a krisztusi szabadság átéléséhez, ahhoz az örömhöz, boldogsághoz, megnyugváshoz, amely szükségessé ahhoz, hogy kimondhassuk: „Ővé a dicsőség és a hatalom örökkön-örökké. Ámen.” (11. vers)

Sokszor gondolom – a bevezető történetre utalva –, hogy nem elég levenni a ketrecet, a bezártság a látható börtönnél mélyebben található. Szomorú volna, ha egy felnőtt ember legfontosabb, nélkülözhetetlen tapasztalata mindössze az lenne, hogy az élethez gondosan kiszámított lépésekre és a másoktól való távolságtartásra van szükség.

Aki Jézushoz közel élhet, már nem azt akarja hajtogatni, hogy az Úr a megoldás, hanem hogy ő ezt miként éli meg életének különböző helyzeteiben. Közel került Krisztushoz és közel az emberekhez. Olyan ez, mint amikor az ember önmagáról mond le, hogy odalépheten a másik emberhez, és a másikban újra megtalálhassa magát. Munkálja ezt Urunk mindnyájunkban!

■ JOHANN GYULA

Imádkozunk: „Ki dolgát mind az Úrra hagyja, / És benne bízik szüntelen, / Azt ő megőrzi és megtartja / Sok földi bajban, inségben. / Aki az Úrban bízva jár, / Homokra az nem épít már.” Ámen. (EÉ 331,1)

Oratio œcumenica

[Lelkés:] Hálásan köszönjük meg neked, mindenható Istenünk, e gazdag hét minden áldását. A gyermekek örömet, akik számára elkezdődött a várva várt szünet a pihenés és a felszabadult öröm ígéretével. Többen közülük ezen a héten már egy élményekben gazdag konferenciát is maguk mögött tudhatnak. Ugyan-így élményekben és találkozásokban gazdag volt ez a hétvége mindazok számára, akik elmentek, elmehettek Paksra az országos találkozóra. Köszönjük a szervezők és különösen a házigazdák sok-sok munkáját, hogy ezt a hétvéget megtöltötték az igazi evangélikus értékekkel: derűvel, örömhírel, énekszóval, nevetéssel. Urunk, add, hogy a találkozó jelmondata – „Békesség néktek!” – igaz üzenetét váljon egyházunk számára e szétforgácsoló társadalomban. Jézus Krisztusért kérünk...

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lektor:] Bűnbánattal valljuk meg előtted, mindenható Istenünk, hogy sokszor adósaidd maradtunk a békességre való igyekezetben. Olyan könnyen kiszalad szánkon az elmarasztó vélemény, rosszindulatú kritika, és úgy ítélkezünk egymás felett, mintha te ezt megengedett volna. Pedig azt kívánod, hogy imádkozzunk nemcsak egymásért, de még az ellenségeinkért is. Szeretted Urunk, hozzád fordulunk egyházunk dolgában is. Kérünk, add meg nekünk, hogy belássuk és megvalljuk bűneinket, valahányszor haszontalan szolgálói voltunk cselekedeteinkkel vagy mulasztásainkkal! Add, hogy megtapasztaljuk Lelked egységet teremtő erejét, az összetartozás örömet szent neved dicsőségére. Jézus Krisztusért kérünk...

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lektor:] Mindenható Istenünk, kérünk, vedd pártfod-

gásodba országunk népét, mert nélkülöd erőtlenek és kiszolgáltatottak vagyunk. Add, hogy vigasztaló jelenlétet felismerve hálás és reménytel szívvel éljünk, minden jót tőled reméljünk, minden nehezett atyai szeretetedre bízunk. Jézus Krisztusért kérünk...

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lelkés:] Mennyei Atyánk, ismét rád bízunk azokat, akik különösen is rászorulnak vigasztalásodra: a gyermekeket, az időseket, a szerencsétlen sorsúakat, a beteg élőket. Azokat, akik szemmel láthatóan egészségesnek tűnnek, ám bánat vagy lelki teher nehezedik rájuk. Lelked erejével erősítsd meg őket, s támassz irántuk irgalmat és segítő szándékot a többi emberben. Add, hogy egymásnak segítő társai, igaz barátai lehessünk. Jézus Krisztusért kérünk, hallgass meg minket!

[Gyülekezet:] Ámen.

AKI TITEKET HALLGAT...

Mégiscsak egy szakma...

Ígét hirdetni nem csak lelkészek tudnak, nem is csak ők szoktak. Akik megfordultak a főt Mandák Otthonban Kiss János gondnoknoksága idején, biztos, hogy meghatározó emlékeket őriznek reggeli és esti áhítatokról, sőt sokan vannak, akiknek a főt civil igezolgálat alapvetően befolyásolta az életüket. Kiss János nem végzett teológiát, nem volt lelkész. Sok más név is elhangozhatna, ha civil ige hirdető emlékezetes és áldást hordozó tevékenységére akarnánk emlékezni. Nagyon jó lenne, ha nem csökkenne egyházunkban azoknak a civileknek a száma, akik ajkán megszólal az életet hordozó evangélium.

Az ige hirdetés azonban – túl a személyes adottságokon és elkötelezettségen – mégiscsak egy szakma, amelyet tanulni lehet és kell. Négy csokorban szeretném összefoglalni az ige hirdető megszerethető szakmai ismereteit.

Az első csokor a teológiai ismereteket tartalmazza. Mindenekelőtt azt az evangélikus sajátosságot, hogy az ordináció a nyilvános igezolgálatra és a szentségek kiszolgáltatására történik. Isten népének, családjának egy tagja maradtam, amikor lelkésszé avattak, nem kerültem más kategóriába, csak az lett a feladat, hogy nyilvánosan, foglalkozászerűen hirdessem az ígét. Luther ezt így mondja: az ige hirdető

olyan mesterember, akinek szerszáma az Isten igéje.

A teológiai tanulmányok megismertették velem azt a környezetet, amelyben az ige elhelyezkedik. Ez bibliai, dogmatikai és történeti ismereteket egyaránt jelent, és megtanítja, hogy az adott ige nem önmagában áll, hanem sokféle összefüggésbe ágyazódik. Ennek felismerését az ember sokrétű szakmai képesség eredményeképpen kapja.

Megtanultam érteni az ígét. Luther számára összetartozik a teológia, az igazi tanítás és az ige hirdetés. A hivatásos ige hirdető nem prédikálhat tanulás nélkül, teológia nélkül, állandóan frissített tartalmi ismeretek nélkül. A lelki és az értelmi követelmény nem válik el egymástól, főként szemben nem áll egymással, hanem kiegészíti, feltételezi és gazdagítja egymást. Ez a tipikus evangélikus teológiai szemlélet készít arra, hogy gyanakodva kapjam fel a fejem, amikor valaki egymással szemben kijátssza a lelki és az értelmi gazdagságot.

Kommunikációs alapismereteket is elsajátítottam teológiai felkészülésem alatt. Megtanultam, hogyan kell egy bizonyos tartalmat úgy átadni, hogy az érthető és megragadható legyen a hallgatók számára. Megismertem a szóbeli műfaj sajátosságait: mennyit, milyen tagolásban, mennyi ismétléssel kell el-

IGE+HIRDETŐ

mondanom ahhoz, hogy jól meggyegyezzem, magával vigye a gyülekezet. Tudom, hogy hárman írjuk a prédikációt: az ige hirdető, a hallgatók és a Szentlélek, aki megvilágosítja az értelmet, és életre kelti az elhangzó szót. Egy prédikáció hangzik a szószekekről, de annyit visznek haza, amennyien részt vettek az istentiszteleten.

Mint ige hirdető megtanultam bánni a saját személyiséggemmel. Nekem ugyanúgy szól, és rám ugyanúgy vonatkozik az ige, mint minden hallgatóra. Ugyanakkor nem az a feladat, hogy elmondjam a gyülekezetnek, ami engem pillanatnyilag leginkább érdekel és foglalkoztat, hanem hogy Isten ígétét tolmácsoljam, ez a szempont pedig tárgyszerű szemléletet követel.

Önfegyelmet tanultam. Nem akkor kell prédikálnom, amikor a legjobban rá vagyok hangolva erre a feladatra, hanem akkor, amikor a harang megszólal. A szakmai ismereteim emelnek át az ebből adódó nehézségeken.

És végül: technikai ismereteket is szere-

tem. Tudom, hogy rontják egy ige hirdetés hatását a rosszul szerkesztett mondatok, az egyhangú tónus, a rossz gesztusok, a kontrollálatlan arckifejezés vagy hanglejtés. Aki arra adja a fejét, hogy nyilvánosan beszéljen, annak technikai ismereteket is szereznie kell. Mert ami kedves bakizás egy civil szónoktól, az bosszantó és hatást rontó hiba a professzionális prédikátor részéről.

Muntag Andor idézi egy írásában Luther szavait a jó ige hirdetőről. „Az a jó ige hirdető, aki ezt a rendet megtartja: először, hogy tanuljon meg fellépni, azaz hogy legyen igazi, isteni elhívása. Másodszor, hogy tanuljon meg egy ideig (a szószéken) fent maradni, azaz legyen tisztá és őszinte a tanítása. Harmadszor, hogy tanuljon meg onnan ismét lejönni, azaz ne órák hosszat prédikáljon.”

A civil ige hirdető a szívéből és a józan értelméből beszél. Fontos, hogy ez a hang továbbra is jól hallható legyen egyházunkban. A hivatásos prédikátor mindehhez hozzáteszi a szakmai ismereteit is. Mégpedig olyan ismereteket, amelyeket valóban holtáig frissíteni, újítani és karbantartani kell. Fontos, hogy egyházunk tagjai és ige hirdetői nagyra becsüljék, értékeljék és igényeljék a lelkészek szakmai ismereteit.

■ SZABÓNÉ MÁTRAI MARIANNA

Együtt

Zsarnai Krisztián és Zsarnainé Urbán Nóra ordinációja

► „Talpraesett és tiszta lelkű fiatal pár” – hallottam fél füllel a Zsarnai Krisztián és Zsarnainé Urbán Nóra ordinációja utáni szeretetvendégségen. Dr. Fabiny Tamás, az Északi Egyházkerület püspöke június 17-én, vasárnap délután szentelte lelkésszé az egynapos diplomával rendelkező házaspárt a pesterzsébeti evangélikus templomban.

A SZERZŐ FELVÉTELE

Krisztián a pesterzsébeti gyülekezetben konfirmált, ahol Győri János Sámuel lelkészi karaktere, lelkisége és a fiatalok iránt tanúsított nyitottsága magával ragadta az ifjú keresőt. A tizenéves ifjú lassacskán bekapcsolódott a lakótelep közepén található evangélikus sziget gyülekezeti életébe, és elkezdett szolgálni kortársaival a vidéki missziói alkalmakon is.

Elhívásának gyökerei még az 1995-ben tartott – baptista szervezésű – toalmási ökumenikus nyári táborba nyúlnak vissza, ahová barátja hívta el. A „...mivel langyos vagy, és sem forró, sem pedig hideg: kiköpkölsz a számból” (Jel 3,16) íge megértése fordulópont volt Krisztián életében, aki ekkor már egy budapesti műszaki szakközépiskola autószerelő technikus és autóvillamosági szerelő szakára járt. A fordulat abban is megmutatkozott, hogy a középiskolából az Evangélikus Hittudományi Egyetemre felvételizett.

„Nagy mellénnyel érkezünk a teológiára, de Isten azóta sokat formált bennünket. A teológia el is távolíthat, de meg is erősíthet. Bennünket megerősített” – vallotta Krisztián, aki az egyetemi évek alatt zongoratudását – a reá jellemző módon – leginkább a keresztény könnyűzenében használta. Kiváltság volt számára, hogy a hatodévet saját gyülekezetében, a Pesterzsébeti Evangélikus Egyházközségben tölthette.

Krisztián felesége, Nóra a Borsod megyei Hernádvécseről származik, ahol édesapja jelenleg is a gyülekezet felügyelője és kántora. Nóra meghatározó éveket töltött el a miskolci Lévy József Református Gimnázium és Diákotthonban. A „honnán indultál?” kérdésre adott válasza így hangzott: „Barátnőm saját szavaival imádkozott, ami egyben tükör volt a számomra. Mélyen elgondolkodtatott. Én addig mindig csak a jól betanult imádságokat mondtam el esténként... Így kezdődött minden.” Többek között ennek hatására alakítottak barátaival az iskolában önálló bibliakört, amelyre olykor harminc-negyven diáktársuk is ellátoga-

tott. A csapattal később hétvégenként gyülekezetekben vállaltak szolgálatot. Ez időben Nóra a miskolci belvárosi templom alkalmait látogatta, ahol Sándor Frigyes lelkész közvetlensége bátorította a keresztény élet gyakorlására.

A teológiai évek alatt több nyári szünetben is vállalták későbbi férjével együtt idős, rászoruló emberek gondozását Angliában. Nóra nyelvtanulási céljából egy évet Németországban is eltöltött. Hatodévet a kispesti gyülekezetben „szolgált ki” Széll Búcsú mentori irányításával. A szerény, de kedvesen határozott lelkész szakmai fejlődésében a szolgálatra való készülődés során Győri János Sámuel is segített.

„A vigasztalás szolgálatára bocsátalak ki benneteket. Munkátokban ez lesz az egyik legfontosabb feladatotok: tudjatok majd vigasztalni! (...) Örizzétek meg mindazt, amit kaptatok az elmúlt években!” – hangzott Fabiny Tamás ígéretekében, amelynek igei alapja (Ézs 40,31) az ordinációra szóló meghívón is olvasható volt: „De akik az Úrban bíznak, erejük megújul...”

Az istentisztelet családi hangulata, a négy testvérből felállt Jobbágyi-vonós-négyes színvonalas zenei illusztrációi, az újonnan felszentelt lelkész házaspárt köszöntő ifjúsági énekek, a Győri János Sámuel által komponált Pentakoszté oratóriumból vett részlet (Mátyás megválasztása) különleges lelki élményt jelentett a jelenlévők számára.

Az egy éve házaspár – a tervek szerint – az egyházkerület legnépesebb gyülekezetében, Nyíregyházán kezdheti meg beosztottként a szolgálatát. Nóra az evangélikus általános iskola iskolalelkészi feladatait látja majd el, Krisztiánt pedig a nagytemplomi gyülekezet, illetve a kálmánházi körzet lelkészi munkája várja.

■ HORVÁTH-HEGYI OLIVÉR

New York–Erdély

◀ Folytatás az 1. oldalról

A püspöki hivatalban a két egyház közötti testvérkapcsolat létesítéséről folytatott tárgyalás során a felek hét pontban foglalták össze az együttműködés lehetőségeit: 1. misszió és lelkészcsere (angol gyülekezet megalapítása Romániában és egy magyar/román gyülekezet megalapítása New Yorkban); 2. együttműködés a diakóniai és szociális munkában (egymás kölcsönös segítése); 3. kapcsolatteremtés az ifjúsági munka területén; 4. cserekapcsolatok (diák- és tanár-csere); 5. kapcsolatteremtés az oktatás területén; 6. testvér-gyülekezeti együttműködés kialakítása; 7. „közös vasárnapok” kijelölése, amelyeken egymás egyházközségeinek bemutatása kerül sorra, és az egymásért való imádkozás kap kiemelt szerepet.

A hivatalos megbeszélés után az evangélikus egyház Reményik Sándor Galériájában megtartott sajtótájékoztatón Bouman püspök elmondta, hogy nem „nagyobb testvérként” („big brother”) érkeztek Erdélybe, hiszen a lutheri eszmék korábban érkeztek ide, mint Amerikába. „Egyenlő felek közötti, igazi együttműködésről van szó ebben a testvérkapcsolatban. Inkább tanulni szeretnénk erdélyi testvéreinktől, megtapasztalni az itteni egyház és a hozzá tartozó intézmények működését. További célunk, hogy egy amerikai lelkész angolul

szolgáljon az erdélyi gyülekezetekben, ugyanakkor erdélyi lelkészek beindíthatók New Yorkban a magyar és talán a román nyelvű szolgálatot is” – fejtette ki a püspök. Együttal tudatta, hogy New York Város Evangélikus-Lutherá-

Egyház püspöke és e sorok írója örömet fejezte ki, amiért sikerült megtalálni az együttműködés kereteit a tengerentúli egyházkerülettel, majd kifejtették: bízunk abban, hogy a kapcsolat valóban mindkét fél számára gyümölcsöző lesz.

FOTO: GODRI B. ALFAR

Eszmecsere a brassói egyházmege lelkészeivel Hosszifalú-Alszeg lelkészi hivatalában

nus Egyházkerülete Európában elsőként a Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyházzal létesít testvérkapcsolatot. „Az együttműködés pedig addig tart, amíg Krisztus újra eljön” – jelentette ki Stephen Bouman arra a kérdésre válaszolva, hogy mennyi időre kötött szerződést a két egyházkerület.

A sajtótájékoztatót Adorjáni Dezső Zoltán, a Romániai Evangélikus-Lutheránus

Az amerikai vendégek elutazásuk előtt még ellátogattak a nagyvárosi egyházközségbe. Itt találkoztak a gyülekezet lelkészeivel, Mátyás Attilával, és mielőtt programjuk Oltszakadaton is gyermekmúzeum megtekintésével kezdődött, a nagyvárosi evangélikus óvoda kiscsoportosainak jóvoltából azzal is zárult.

■ FEHÉR ATTILA tanácsos

Déli lelkészcsalád-találkozó

Idén is összejöttek a Déli Egyházkerület lelkészcsaládjai június 15-én és 16-án hagyományos nyárkezdő találkozójukra a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium kollégiumában. A kétnapos

együttlét során a kerület lelkészei és családtagjaik változatos programokban vehettek részt. Péntek délután pingpong- és csocsóversenyen, valamint sportlövészetben mérhették össze tudásukat a

csapatok. Este a pécsi gospelkórus koncertjét hallgathatták meg a résztvevők. A koncert nem ért véget a vastappsal, az ifjú pécsi dalnokok ugyanis az esti táborúttal mellett is folytatták a zenélést, biztosítva a kötetlen beszélgetések jó hangulatát.

A szombat reggeli áhítat után a lelkészek csoportbeszélgetéseket folytattak a kerület pasztorálpszichológiai, illetve mentálhigiénés végzettséggel rendelkező lelkészeinek a vezetésével. A csoportok három témát jártak körül: A megküzdés művésze és technikái, Vigasztalni és vigasztalásra lenni, valamint Szupervízió az egyházban és a gyülekezeti munkában. A fakultatív sportprogramok mellett az érdeklődő családok megtekinthették a bonyhádi evangélikus múzeumot is. Az ebédet követően a találkozó zárásaként Ónodi Szabolcs igazgató – meglepetésként és a jelenlévők nagy derűségére – díszokleveleket adott át a sportvetélkedők győzteseinek.

■ P. G.

FOTO: PETRI GÁBOR

Kis János kecskeméti lelkész áhítatot tart

Milyen messze van Köln Pakstól?

► A kérdés természetesen nem a földrajzi távolságra vonatkozik, hiszen bárki könnyen kiszámolhatja, hogy a két város közötti távolság több mint ezer kilométer, amely viszonylag gyorsan áthidalható közúton, vasúton, repülőn, de akár még a Rajna–Majna–Duna vizén hajózva is... A kölni egyházi napokon, melyről lapunk előző számában közöltünk képes beszámolót, többen nekem szegtek a kérdést: „Önöknél Magyarországon is van Kirchentag?” A mostani hétvége jelentős hazai eseményére, az ötödik országos evangélikus találkozóra gondolva kapásból hangzott az öntudatos válasz: természetesen nálunk is vannak egyházi napok, csak másként nevezzük. Igaz, a méretek kicsit eltérnek, de hát: kis egyház – kis Kirchentag... Vajon tényleg csak a méretekben lenne a különbség?

Nem szégyen tanulni az idősebb, nagyobb testvértől, hiszen a Paks és Köln közötti különbség nem csupán a két ország, illetve egyház méretében rejlik. Németországban a Kirchentag közel hat évtizedes „laikus” mozgalom, tehát nem az úgynevezett hivatalos egyház rendezvénye. Egyik fő erőforrása a lelkes önkéntesek aktivitása, akik nem csupán adományaikkal, hanem főleg munkájukkal segítik a protestantizmus két évszázados csúcstalálkozóját, százezreket megmozgató fesztivált. Nálunk évtizedeken át éppen ezeket az egészségesen önszerveződő egyházi és világi „civil” szervezeteket próbálták teljesen kiirtani. Újraéledésük hosszú folyamat, hiszen közel két generáció esett ki, sok

mindent újra meg kell tanulnunk, föl kell fedeznünk.

Idő kell ahhoz, hogy felébredjen bennünk az egészséges gyülekezeti, egyházmegei, egyházkerületi identitástudat. Hogy ne „felülről”, az országos egyházról várjunk minden segítséget, szervezést, irányítást. Amikor ezeket a sorokat írom, pontosan még nem tudhatom, mennyire sikerült például mozgósítani az egyházmegeket a paksi rendezvényre. A szervezők abban reménykedtek, hogy minden egyházmege buszokat indítva segít abban, hogy a legkisebb szórványgyülekezetből is eljuthassanak az érdeklődők az országos találkozóra, és így már útközben is átélhessék az összetartozás, a nagyobb közösség el-

ÉGTÁJOLÓ

ményét. Ebben az esetben már az utazás is része lehet a közösségépítésnek, a találkozásnak, és nem csupán fárasztó tördés a nyári hőségben.

Ha már a szervezőket emlitem, őszintén meg kell vallani, hogy egy-egy országos találkozó sikeres lebonyolítása mindig „csodaközeli” élmény, hiszen valójában egyházunkban igazán még mindig nincsen gazdájuk ezeknek a rendezvényeknek. Az országos találkozó mindenkié és senkié. Igazán a házigazda gyülekezetek áldozatos vendégszerete az egyetlen garancia arra, hogy végül mindenkinek jut szállás, ellátás... Így volt ez 1997-ben, az első paksi találkozón, és tíz év után sem változott sokat a helyzet. Ez egyszerre kritika és önkritika az egyházvezetés részéről, valamint elismerés Szabó Vilmos Béla esperes úr és csapata számára...

Nem halogatható tovább az országos találkozók egyértelmű koncepciójának, profiljának tisztázása. Fontos, hogy a le-

hetleg minél szakszerűbb előkészítés és lebonyolítás után megtörténjen a találkozó felelős kiértékelése is. Ha úgy tetszik, az anyagiak mellett vonjunk meg őszintén az országos találkozó lelki, szellemi mérlegét is. Mit ad egy országos találkozó egyházunk népének, mit üzen az egész magyar társadalomnak?

A német Kirchentag egyben közéleti esemény is, amelyre odafigyel a média és a politika is. Tudom, nálunk mások az arányok, más a média, más a politika, más az evangélikus egyház súlya... De mi sem vagyunk eleve és örökre súlytalanságra és némaságra predestinálva!

Mindenképpen reménytelen, hogy ha az evangélikus ifjúság kétévkénti fesztivált, a Szélerózsát vizsgáljuk, már csökken a Kölntől való távolság. Itt már évek óta működik egy önszerveződő, összetételében találkozóként megújuló, tízfős szervező stáb, amelynek tagjai – további önkéntesek bevonásával – képesek egy, a Kirchentaghoz hasonló, tehát szerdától vasárnapig tartó, valóban gazdag kínálat felvonultató keresztény fesztivál megrendezésére. Ez kétévente egyre többeknek nyújt valódi családi programot, jelenti a nyár, a nyaralás egyik csúcspontját, amelyre várunk, amelyre készülünk.

Talán ebben az irányban kellene továbbgondolnunk az országos találkozó

jövőjét is, hiszen bizonyos szempontból aránytalanul nagy áldozat, befektetés csupán egy bő napért annyit szervezni, utazni... Lehet, hogy túl merészet álmodom, és ellenérzéseket provokálok, mégis megkockáztatok egy javaslatot. Öröm, hogy az idén újra Paks az országos evangélikus találkozó házigazdája. Örömmel készülünk a 2008 nyarán Kőszegen megrendezendő következő Szélerózsza országos evangélikus ifjúsági találkozóra. Vajon mi lenne, ha 2010-ben egyházunk egész népe kaphatna meghívást három-négy napra, egytől kilencvenkilenc éves korig talán végre egyszer akár Budapestre, a Szélerózsza országos evangélikus találkozóra?

Még bőven van idő, hogy ezt az ötletet imádságban és felelős közösségekben kiérleljük. Addig is hála Paksért! Köszöntjük és köszönjük Paksot!

Gáncs Péter püspök Déli Egyházkerület

Megújuló lelki erőforrások

Kettős jubileum Gyulán

► A Trianon utáni megtépázott országban a néhány évvel korábban önálló gyulai evangélikus gyülekezet minden gazdasági kilátástalanság ellenére templomépítésbe kezdett, és a hívek erőfeszítéseit siker koronázta: **Rafay Sándor** püspök 1927-ben felszentelte istentiszteleti helyüket. A Gyulai Evangélikus Egyházközségben hálaadó istentiszteletet tartottak június 17-én a **Gerlőczy Gedeon** által tervezett, kívül-belül felújított templom felszentelésének nyolcvanadik és a gyülekezet megalakulásának századik évfordulója alkalmából. Az ünnepi istentisztelet igehirdetési és újrászentelési szolgálatát **Gáncs Péter**, a Déli Egyházkerület püspöke végezte.

A gyulaiak ünnepe már június 16-án kezdődött: a templom oldalhajójában rendezték meg – az ökumenikus kapcsolatok jegyében – *Köteles Jenőné* ikonfestmény-kiállítását, amelyet Gáncs Péter püspök nyitott meg. **Dr. Németh Csaba**, a

gálatát **Kondor Péter**, a Kelet-Békési Egyházmegye esperese és **Jakab Béla** helyi lelkész végezte.

„Fel a kezekkel!” – így kezdte Ézs 40,27–31 alapján tartott igehirdetését Gáncs Péter. Az oltárképre irányította hallgatósága figyelmét, amelyen az emberek a legkülönfélébb kémozdulatokkal fordulnak a tenger éppen lecsendesítő Jézus felé. A kapkodó, görcsösen markoló vagy kétségbeesetten kérő mozdulatok kifejezik azokat a különböző reakciókat, amelyek a válságos élethelyzetekben jellemzőek ránk. A tenger lecsendesítése – azaz a krízisek megoldása – nem a mi kezünkben van, ezért számunkra az a kérdés, hogy képesek vagyunk-e minden helyzetben kinyújtani a kezünket Isten felé és kitárni a szívünket előtte – hangsúlyozta a püspök. Ha az épületek megújulásán túl az életünk épületének, az „élő köveknek” a megújulása is rendszeresen megtörténik, akkor a modern „megújuló energiaforrások” analógiájára egy – „funkciójában” is megújuló, egyházművészeti kiállításnak is helyet adó – templom is válhat az Isten kiapadhatatlan erejéből táplálkozó lelki erőforrássá.

Az ünnepi közgyűlést dr. Németh Csaba felügyelő nyitotta meg, majd röviden ismertette a gyülekezet történetét. Az alig több mint egy év alatt megvalósult, húszmillióس beruházásról **Ábelovszky László** vállalkozó számolt be az ünneplő közösségnek. Az egyházkerület nevében **Radosné Lengyel Anna** egyházkerületi felügyelő, a Kelet-Békési Egyházmegye nevében pedig **dr. Rück András** egyházmegyei felügyelő köszöntötte a gyülekezetet. A testvéregyházak közül a gyulai katolikus, a református és a baptista gyülekezet lelkipásztorai mondtak rövid köszöntő szavakat. A gyülekezet egyik leghosszabb ideig szolgáló lelkészeként **Kendh György** emlékezett vissza gyulai szolgálatának éveire. A köszöntések sorát **dr. Perjesi Klára** polgármester szavai zárták.

■ PETRI GÁBOR

Jubileumi zsinat Rózsahegyén

1707–2007

A Szlovákiai Evangélikus Egyház zsinatának meghívására egyházunkat háromtagú küldöttség képviselte a testület június 15–16-án Rózsahegyén megtartott ülésén. A delegációt **Smidélíusz Zoltán**, a zsinat lelkészi elnöke, **Muntag András**, a zsinat nem lelkészi elnöke és **Szpisák Attila**, az Országos Szlovák Lelkészi Szolgálat vezetője alkotta. Az egyébként rendes munkaszínre lépés 1707. évi, meghatározó rózsahegyén zsinatról való közös történelmi megemlékezése lényeges lehet az egyházaink közötti jó viszony rendezéséhez.

A zsinat szünetében megtartott tárgyaláson részt vevő zsinati elnökök fontos megfigyelésként összegezhették, hogy zsinataink hasonló felépítésű és működésű törvényhozó és döntéshozó szervek. A kisebb-nagyobb különbségek mindkét fél számára tanulságosak lehetnek – állapították meg. A mostani kapcsolatfelvétellel folytatása lesz a szlovák fél meghívása a Magyarországi Evangélikus Egyház zsinatának novemberi ülészakára. Ekkor konkretizálhatók lesznek a kapcsolat formái, illetve meghatározhatók a jövőbeli együttműködés lehetőségei.

■ – ASZ –

HIRDETÉS

Meghívó Sárszentlőrincre!

Június 30-án és július 1-jén ünnepeljük a falu alapításának 285. évfordulóját, és emlékezünk alapító lelkészére, **Szeniczei Bárány Györgyre** halálának 250. évfordulója alkalmából. A programból:

Szombaton 14 órától: Bárány György alapította gyülekezetek találkozója; **Próhle Gergely** országos felügyelő előadása; a **Lázár Ervin**-könyvtár megnyitása; táncbemutató; táncház.

Vasárnap 9.30-tól: ünnepi istentisztelet **Gáncs Péter** püspök szolgálatával; tanítók fájának avatása; öt kiállítás; színelőadás; mese; táncbemutató; élő dzsesszmuzsika; helyi ételkülönlegességek; könyvbemutatók.

Nagy múltú falu hívja nagy szeretettel mindazokat, akik részt kívánnak venni nagy ünnepén. Részletes program: www.sarszentlorinc.hu.

Nálunk a „labda”

E hónap különösen is bővelkedik nagyszabású egyházi rendezvényekben. Lapunk előző heti és mostani számában a kölni Kirchentagról olvasható beszámoló, beharangozó cikkek sora jelent meg a hétvégi paksi országos evangélikus találkozóval kapcsolatban, magam pedig az alábbiakban egy finnországi eseményről tudósítok.

A Finn Missziói Társaság (FELM) június 8. és 10. között megrendezett fesztiváljára kaptam meghívást Hyvinkää városába. Több mint tizenháromezren regisztráltak magukat az alkalomra, amely több helyszínen, a város számos szegletében zajlott. Külön sátorban tartottak foglalkozást a gyermekeknek, a központi ünnepségtől kissé távolabb gyűltek össze a fiatalok. (A rendezők szomorúan állapították meg, hogy az ifjabbak közül a vártnál jóval kevesebben, „csupán” nyolcszázán jöttek el a fesztiválra.)

Az alkalom mottóját egy szellemes szójáték adta: „Pallo haltuun!”, amely szó szerint így fordítható: „Kapd el a labdát!” A cím utalt egyrészt a finnek által közkedvelt labdajátékokra, másrészt arra, hogy a missziói fesztivál központi sátrát épp egy futballpályán állították fel. Legfőképpen azonban a mögöttes tartalmat kívánták hangsúlyozni a szervezők: a keresztény ember küldetését, hogy elérje az evangélium üzenetével a földgolyót (a finn nyelvben ugyanaz a *pallo* szó használatos mind a labda, mind a földgolyó megnevezésére).

Az évenként megrendezett FELM-fesztivál keretében számolnak be a Finn Missziói Társaság munkatársai a távoli tájakon, leginkább Ázsiában és Afrikában végzett munkájukról. Az idei találkozó kifejezetten hangsúlyossá vált a szolgálat holisztikus jellege. A keresztény misszió lényege ugyanis, hogy az embertársat teljes valójában látja, annak testi és lelki

hogy gondviselő szeretetének eszközei legyünk. Ezért vesz részt a missziói társaság az AIDS-betegek kezelésében, ezért támogat egyházi kórházakat a világ számos pontján, vagy segít – például – a harmadik világ országában a mezőgazdaság megszervezésében. (Ugyanitt az általa fenntartott iskolákban a helybeliek szakmát tanulhatnak.)

A fesztivál logója

Az idei fesztiválon azonban a figyelem különösen Kelet- és Közép-Európára irányult. A tajvani és az etióp előadó mellett **Aare Kuukauppi** oroszországi evangélikus püspököt, **Levi Reinaru** észt missziói lelkészt és személyemben a magyar Evangélikus Külmissziói Egyesület (EKME) lelkészi elnökét hívták meg vendégként a háromnapos rendezvényre. Csupán a helyszínen döböntem rá, hogy ez mekkora megtiszteltetést jelentett egyházunk s az engem delegáló EKME számára. Ha tudtam volna, hogy több mint négyezer ember előtt kell majd előadást tartanom *Spiritualitás a kommunizmus bukása utáni vákuumban* címmel, bizonyára nagyobb szorongással készülök az útra. Így azonban felszabadultam tudtam örülni finn testvéreink őszinte érdeklődésének és annak a nyitottságnak, ahogyan beszédemet fogadták.

Pásztori áldás a misszióba indulóknak... – a FELM-fesztivál záró istentiszteletén

szükségleteivel együtt. Nem csupán a másik spirituális hiányát igyekszik betölteni Krisztus evangéliumával, hanem enyhíteni próbál testi szenvedése is, igyekszik javítani életkörülményein. A fesztivál mottója így még gazdagabb tartalmat kapott. Isten nemcsak azt bízza ránk, hogy a Megváltó jó hírével elérjük a földet, hanem arra is felhatalmazott bennünket,

Az előadások szünetében sokan odajöttek hozzám, hogy magyarországi ismerőseik felől érdeklődjenek. Jó volt megtapasztalni, hogy a gyülekezetek közötti partnerkapcsolatok révén valóban erős szálak kötik össze hazai egyházunkat finn testvéreinkkel. A Finn Missziói Társaság szolgálatán keresztül pedig módunk van arra, hogy újra támo-

désre válaszolva: „Vállalod-e, hogy a rád bízottak közt példás élettel jársz elől?” Milyen felelősségteljes elhatározás erre igent mondani, és mennyire fontos! Hiszen a „föld elérhető”, sőt sóvárogva vár a megváltásra. De csak a hiteles, krisztusi lelkületű szolgálat nyomán fordulhat gyümölcsstremővé.

■ B. PINTÉR MÁRTA

EHE és AHS

Neuendettelsauban járt az Evangélikus Hittudományi Egyetem küldöttsége

► Többéves múltra tekint már vissza az **Evangélikus Hittudományi Egyetem (EHE)** és a **neueuendettelsauban Augustana-Hochschule (AHS) közötti partnerkapcsolat**. **Ez korábban elsősorban a hallgatók cseréjét jelentette a bajor és a magyar intézmény között, az utóbbi időben azonban egyre jelentősebb az oktatók együttműködése is. Május 30. és június 2. között a budapesti evangélikus teológia küldöttsége volt az Augustana-Hochschule vendége.**

Az EHE delegációját **dr. Csepregi Zoltán**, az egyetem rektora, **dr. Hausmann Jutta** professzor, az ösztövségi tanszék vezetője, **dr. Orosz Gábor** Viktor, a rendszeres teológiai tanszék adjunktusa, **Balogné Vincze Katalin** doktorandusz, valamint **Gaal Zsuzsanna** és **Tóth Károly** teológushallgató alkotta.

A látogatás apropójából rendezték meg az egyetemen a Dies Academicus, azaz akadémiái napokat. A tudományos program keretében az egyik előadást **Orosz Gábor** Viktor tartotta *A vallásosság szerepe a magyarországi társadalmi és politikai életben* címmel, Hausmann Jutta pedig **dr. Renate Josttal** közösen vezetett sze-

mináriumi napot a 137. zsolttár értelmezéséről. (A másik előadás címe *Vallás és erőszak* **René Girard**nál volt; e témáról **dr. Dieter Becker** beszélt.)

A budapesti teológia *Szent szövegek és az erőszak* című programja keretében most a közös kutatómunka is lehetővé vált.

A tudományos eszmecsere mellett lehetőség nyílt több hivatalos és nem hivatalos megbeszélésre egyaránt. A küldöttség tagjai ezenkívül bekapcsolódtak a neuendettelsaubai közösség lelki életébe is: részt vettek az egyetem kápolnájában – ezúttal a kint tanuló magyar ösztöndíjas teológusok liturgikus szolgálatával –

megtartott úrvacsorás istentiszteleten. A településen működő szeretetszolgálati és missziós központokban (diakóniai szolgálat, Centrum Mission EineWelt) tett látogatás során bepillantást nyertek továbbá az egyházi szervezetek sokszínű munkájába.

A helyi diakóniai szolgálat képviselői felvetették az egyetemi szintű közös ápoló- és szociálismenedzser-képzés lehetőségét. Ez különösen is vonzó elgondolás napjainkban, amikor a felsőoktatásnak a bolognai folyamat néven ismert, egész Európára kiterjedő átalakítása zajlik, ennek következményeként pedig új szakok – részben nemzetközi – képzési hálózata jön létre.

A neuendettelsaubai program részeként a magyar vendégek ellátogattak a közeli Heilsbronnba: felkeresték az egykori ciszterci apátság épületében működő valláspedagógiai intézetet és az apátsági templomot.

■ DR. HAUSMANN JUTTA

Hétvégével tanév vége

► Felépüléséért az egész iskola imádkozott. Már sokkal jobban van, de így is „különleges feltételek mellett”, kórházban érettségiztették idén a Deák Téri Evangélikus Gimnázium egyik diákját, aki a közelmúltban kerékpáros balesetet szenvedett. Az alap-, illetve középfokú evangélikus oktatási intézménybe járó végzősök mindemellett azért „normális körülmények között” tették le záróvizsgáikat, noha a már bevezetett, illetve kilátásba helyezett kormányzati megszorítások hatásai alól a felekezeti intézmények sem tudják kivonni magukat.

„Törvény írja elő, hogy meg kell emelni a kötelező óraszámot. Vannak olyan oktatási intézményeink, amelyekben emiatt sajnálatos módon csökkenteni kell a tanárok létszámát; a helyzetet nyugdíjazással, illetve a határozott idejű szerződéssel foglalkoztatott tanárok elbocsátásával kénytelenek megoldani” – tudtuk meg Mihályi Zoltánról,

egyházunk oktatási osztályának vezetőjétől.

Míg az igazgatók és a tanárok helyzetét az új jogszabályi rendelkezés nehezíti, a végzős gimnazistákat az érettségi izasztotta meg. Evangélikus középiskoláinkban nappali tagozaton több mint ezer, estin pedig tíz fő adott számot az iskolaévek alatt megszerzett tudásáról.

Népszerűvé vált az előrehozott érettségi, amely a 9–11. évfolyamos diákok helyzetét könnyíti meg, lehetőséget nyújtva nekik arra, hogy egy vagy több tárgyból már korábban levizsgázzanak.

Ami az érettségik nehézségi fokát illeti, úgy tűnik, a többség az emelt szintűnél jobban kedveli a középszintű vizsgaformát. Egyes igazgatók véleménye szerint feltehetőleg azért, mert az emelt szintű matúrával a diákok az egyetemi felvételin ugyan pluszponto(ka)t szerezhetnek, így elvben előnyhöz juthatnak, ám mivel ez a vizsgatípus nehezebb, és inkább az úgynevezett „elit egyetemekre” való bejutáshoz kell, kevesebben választják.

Ami a középfokú evangélikus iskolákban közös: egy-két kivételtől eltekintve szinte minden diákjuk tovább szeretne tanulni. A megkérdezett okta-

tási intézmények között öt olyan akadt, amelynek a végzősei közül valaki az Evangélikus Hittudományi Egyetemet választotta; három diák a hittanári, öt pedig a lelkes szakra jelentkezett.

Az alapfokú evangélikus oktatási intézmények mintegy háromszáz végzős tanulója ugyancsak szeretne tovább tanulni, az azonban korántsem magától értődő számukra, hogy középfokon gimnáziumban folytatják. Idén a korábbi évekhez képest jóval többen döntöttek úgy, hogy inkább szakiskolai vagy szakközépiskolai képzést választanak, mert – miként azt az egyik direktor megfogalmazta – „egyre több szülő véli úgy, hogy akinek jó szakmája van, az a munkaerőpiacon majdan sokkal jobban boldogulhat, mint egy-két diplomával”.

Hasonló a helyzet a középfokú képzésben is: a tanulmányok befejezését nem mindig egyetem vagy főiskola követi. Az evangélikus középiskolát végzettek közül is mind többen választanak az egyetem helyett (vagy előtt) valamiféle szakképzést – ma már nemritkán az egyetemi oktatásban való részvételhez szükséges anyagi fedezet hiánya miatt.

■ – GAZDAG –

Állatok a Bibliában címmel hirdetett rajzpályázatot egyházunk gyermekosztálya. Az április 20-i határidőig összesen ötszázhat pályamű érkezett, komoly fejtörést okozva a „díjazni kényszerülő” zsűri két tagjának, Mány Erzsébet gyermekreferensnek és Zászkaliczky Zsuzsanna művészettörténésznek. A győztesek június 16-án, szombaton a kelenföldi evangélikus templomban tartott alkalmon vehették át nyereségeiket. A díjátadás után az érdeklődők kiállításon nézhették meg a nyertes pályamunkákat (képiünkön). A szelesebb közönség a paksi országos evangélikus találkozón tekintheti meg a díjazott alkotásokat.

■ G. Zs.

Az evangélikus középiskolák legjobbjai voltak...

► Az Oktatási és Kulturális Minisztérium a közelmúltban adta át az országos középiskolai tanulmányi versenyek (OKTV) díjait. Az Európában is példa nélkül álló, kétfordulós, rangos megmérettetésen az érettségiző vagy az azt közvetlenül megelőző évfolyamok tanulói vehettek részt. A 2006/2007-es tanévben összesen 32 ezer fiatal mérte össze tudását a különböző tantárgyakban. (A hatályos kormányrendelet értelmében az adott tantárgyból a döntő fordulók valamennyi résztvevője mentesül az érettségi vizsga letétele alól, ha az adott tantárgyat érettségi vizsgatárgynak választja.) A minisztérium honlapján a döntőbe jutott és ott legjobb eredményt elért tanulók neve olvasható, ennek alapján állítottuk össze az evangélikus iskolák helyezést elért tanulóinak névsorát.

Informatika, I. kategória

- 10. helyezett: Graf Ádám, 12. évf. – Berzsenyi Dániel Evangélikus Gimnázium (Líceum) és Kollégium, Sopron. Felkészítő tanár: Babics Csaba.
- 13. helyezett: Rédeci Máté, 11. évf. – Berzsenyi Dániel Evangélikus Gimnázium (Líceum) és Kollégium, Sopron. Felkészítő tanár: Babics Csaba.

Kémia, I. kategória

- 24. helyezett: Vámosi Péter, 11. évf. – Berzsenyi Dániel Evangélikus Gimnázium (Líceum) és Kollégium, Sopron. Felkészítő tanár: dr. Molnár József.

Latin nyelv

- 10. helyezett: Bőse Györgyi, 12. évf. – Berzsenyi Dániel Evangélikus Gimnázium (Líceum) és Kollégium, Sopron. Felkészítő tanár: Jakabné Csizmazia Eszter.
- 15. helyezett: Locsmándi Dániel, 12. évf. – Berzsenyi Dániel Evangélikus Gimnázium (Líceum) és Kollégium, Sopron. Felkészítő tanár: Jakabné Csizmazia Eszter.
- 22. helyezett: Balázs Gabriella, 12. évf. – Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium. Felkészítő tanár: János Judit.
- 25. helyezett: Vámosi Péter, 11. évf. – Berzsenyi Dániel Evangélikus Gimnázium (Líceum) és Kollégium, Sopron. Felkészítő tanárok: Jakabné Csizmazia Eszter, Kaposi László.

Matematika, II. kategória

- 15. helyezett: Vámosi Péter, 11. évf. – Berzsenyi Dániel Evangélikus Gimnázium (Líceum) és Kollégium, Sopron. Felkészítő tanárok: Sölét-Ormos Judit, Zsuppán Sándor.

Mozgóképkultúra és médiaismeret

- 12. helyezett: Peternák Zsigmond, 11. évf. – Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium. Felkészítő tanár: Barabás Zsófia.

Német nemzetiségi nyelv és irodalom

- 2. helyezett: Vámosi Péter, 11. évf. – Berzsenyi Dániel Evangélikus Gimnázium (Líceum) és Kollégium, Sopron. Felkészítő tanár: Jakab László.
- 12. helyezett: Szilveszter Bálint, 11. évf. – Berzsenyi Dániel Evangélikus Gimnázium (Líceum) és Kollégium, Sopron. Felkészítő tanár: Lang Krisztina.

Rajz és vizuális kultúra

- 21. helyezett: Varga Tünde, 12. évf. – Berzsenyi Dániel Evangélikus Gimnázium (Líceum) és Kollégium, Sopron. Felkészítő tanár: Soltráné Sebestény Anna.

Történelem

- 24. helyezett: Kővári Gábor, 11. évf. – Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium. Felkészítő tanár: Szarka Gábor.

Kilencven éve halt meg Gyóni Géza (1884–1917)

Ma többnyire háborúellenes költészetre, a *Csak egy éjszakára* című verse alapján tudnak valamit Gyóni Gézáról. Az olvasottabbak Ady kortársában a konzervatív tábor képviselőjét látták, és az ő nevében indítottak támadást Ady ellen, holott az irodalomtörténet szerint Gyóni „Ady mágnes-szekeréhez tapadt, a még kissé szecessziós, korai Adyhoz”.

Hadifogolyveiről, haláláról keveset lehet olvasni, többnyire annyit, hogy elborult elmével 33. születésnapján halt meg 1917. június 25-én.

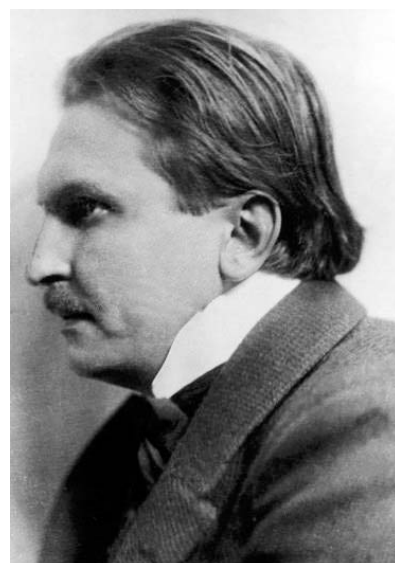
Juhász Gyula nekrológiájában lelki társát siratta el benne: „A költő, aki 1914 nyarán a háború költőjének indult a lengyel mezőkre, 1917 nyarán mint a nemzeti demokrácia és az emberi szolidaritás vértanúja esett el.”

Gyóni Géza a békéscsabai Áchim családból származott. Édesapja, Áchim Mihály a Pest megyei Gyónon volt evangélikus lelképásztor. A költő szülőfaluja tiszteletére vette fel a Gyóni nevet. Gimnáziumba Szarvason és Békéscsabán járt, majd 1902-től 1904-ig a pozsonyi evangélikus teológia hallgatója volt.

A csurgói református gimnázium húszkötetes, *Csurgói Könyvtár* című sorozatában 1943-ban napvilágot látott Bodó Jenő tanár *Három fogolytábor* című könyve. Az iskola egykori diákja, később tanára, majd igazgatója részletesen felidézte első világháborús és hadifogolyélményeit. A szerző magyar–latin szakos egyetemi hallgató lévén különösen fogékony volt az irodalmi értékek iránt. A tábori élet hétköznapijain többször felvilágot Gyóni Géza alakja. Nagyra értékelt ember, művészi tartású: „Bizony, itt az ősz, mely Szibériában rövid életű, s nemsokára ránk tör a dermesztő tél. Nekem a második, soknak már a harmadik. Vilmos császár jóslata tehát megint nem erre a levélhullásra vonatkozott. De melyikre hát! A harcterek egyre szaporodtak, az olasz front után itt van már a román is. Az erdélyi származású román tisztekre gyanúsán nézegetünk, s fogcsikorgatva valljuk, hogy a dögmadarak vijjogása korai, még nagyon korai Erdély koncnak vélt testén (Gyóni *Dögmadarak! hova szálltok?* c. alkalmi verse).”

A költő már a háború első évében bevonult katonának. Ekkor írta legszebb verseit. Harcolt Przemysl védelmében. Itt jelent meg 1914-ben *Lengyel mezőkön, tábor-tűz mellett* című kötete. A huszonegy költeményt tartalmazó kis füzet egy példányát repülőgépen eljuttatta Budapestre, ahol a Hadsegélyező Bizottság a következő év tavaszán még kihozott verseivel együtt újból kiadta. Így mind az otthon maradtok, mind a katonák és a hadifogolyok is ismerték, legalábbis hallották róla.

A krasznajorszki táborlakók sorsársként felnéztek rá: „Közben zajlott az élet, múltak a napok. Egyik este az ötös barakk emeletén, éppen mi előttünk kabarét rendezett Simonyi és dr. Krausz, tábori becenevén Kruci. A folyosó közepső mélyedésében színpadot hevevényeztek, mi meg a priccseken állva

néztük végig az előadást. Vagy az oroszok pénzelsikkasztásait meg korlátozottságát csúfoló dalokat énekeltek, vagy sikamlós kuplékat adtak elő kincstári kabátba bújtatott, köztünk bujkáló lányokról. Komoly számok is voltak. Magda főhadnagy előadta Gyóni Géza »Rab magyar imája« című versét, mit ő zenésített meg. A meghatóan szép költeményt őszinte tapssal hálálta meg a hallgatóság, mit Gyóni azzal köszönt meg, hogy két versét felolvasta. Többen nemigen tudták még, hogy ki az a Gyóni Géza, s félrehúzott szájával vették tudomásul, hogy egy »költőt« kell végighallgatniuk most, amikor nevetni akarnak. De a fölünyeskedés döbbenetét változott át bennük: mindenki megérezte, hogy nagy költővel van dolga, s az a néhány perc, míg Gyóni olvasott, életének ünnepi percei voltak.

Gyóni Gézának Przemyslben nyomtatott »Lengyel mezőkön, tábor-tűz mellett« című kis kötetét sokan ismerték, s egymásnak szavalgattuk a »Csak egy éjszakára« című versét. Itt a fogságban írt verseivel ritkán állott elő, s akkor úgy láttuk, hogy ennek a mi fogolyéletünknek a szenvedései nemigen ihlették megő lantját... legalábbis így sejtettük a dolgot, mert nemcsak verseivel nem dicsekedett, hanem mint ember is igen zárkóztottan élt. Mindig öccsével, Áchim Mihály főhadnaggal mutatkozott egy és ugyanazon emberek társaságában. Ha úgy elnéztem goromba hali-

nacsizmáját, vékonyan bélelt katonaköpenyét, kissé hajlott hátát, behúzott nyakát, nem is hittem volna, hogy egy immár »beérkezett« s otthon is nagynevű költő él itt közöttünk.”

1917 júniusában beteljesült a végzet: „Míg arról folyt a vita, hogy ki a legszebb színészsző, melyik a jobb futbalcsapat, ki tudja messzebb hajítani a diszkoszt vagy a gerelyt, s míg az ablakok alatt égtek a poloskás ágyak, a napfűdőben zuhogott a meztelen testekre a hideg víz, azalatt tragédia történt a táborban: gáskyocsi állott meg június 8-án a víztorony közelében lévő szabad téren, hogy utolsó útjára vigye Gyóni Géza testvéröccsét, Áchim Mihály főhadnagyt.

Egy éve láttunk utoljára halottas kocsit a tiszti táborban. A fekete halálnak fekete lepellel leborított lovai ott álltak előttünk komoran, méltóságosan. Az ordító tábor zsvájára ránehezedett a halál dermesztő csendje. Azután megindult a menet a kapu felé, s a kocsis mögött görnyedten a porig alázott költő... Ekkor láttam utoljára.

Másnap már éppen úgy huppant a labda a tábor keményre taposott földjén, mintha senki sem távozott volna el innen örökre, s mintha nem maradt volna itt a lesújtott testvér. Pedig ennek a bánata nőttön-nőtt, rágta és emésztette idegzetét. Egyszer csak hallottuk, hogy kórházba került, sőt azt is rebesgették, hogy idegrendszere összeroppant, hogy már nem akar táplálkozni sem.

Bóna ezredorvos, a kórház parancsnoka a táborban titokzatos arccal járt-kelt, nem akart nyilatkozni. De a hallgatásból is számyra kelt a hír, hogy Gyóni testvérehez vágyakozik, a fogolytémetőbe, melynek földje magyar testek porából lett magyarrá.

És június közepén beteljesedett az idősebb testvér végzete is. Element közülünk a széljárta fennsíkon fekvő temetőbe a »Lengyel mezőkön, tábor-tűz mellett« c. kötet legendás híró költője.

Meghalt egy költő, de hozzátartozói nem a poétát siratták benne, hanem a fiát, testvért, rokont... Meghalt egy költő, de a hadsereg elsősorban nem a múzsák kegyeltjét gyászolta benne, hanem a vitész katonát... Meghalt egy költő, de az árván maradt baráti kör csak a jó barátoknak pótolhatatlan hiányát érezte... Igen, »hegyeken át a hír szaladt«, s mire hazaért, a zajgó, ordító tábor már el is felejtette a gyászbeszédet, csak azoknak a lelkeiben maradt vissza valami megnevezhetetlen szorongás, akik valamiképpen sejtették, hogy az ő számukra is befogják egyszer itt a táborban a Szent Mihály lovait...”

■ DR. HORVÁTH JÓZSEF

Zenei élményekkel is gazdagodhattak a Protestáns Újságírók Szövetsége (PRÚSZ) június 14-i közgyűlésének résztvevői. A hagyományos helyszínen, a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának (MEÖT) épületében rendezett összejövetelen Khalel A. László metodista történész tartott rövid áhítatot Mik 7,18–20 alapján, majd keresztény művészek léptek a jelenlévők elé: elsőként Tóth Mirella (képiünkön), majd Czabán Angelika énekelt, a közgyűlés szünetében pedig a médiamunkások a Jeruel Family tagjait, Keresztes Istvánt és Krisztinát köszönthették. A tanácskozáson a továbbiakban egyebek mellett szó esett a *Kálvin Kamera* címmel szeptember 6. és 14. között megrendezendő fesztiválról, a keresztény sajtótermékek archiválásának szükségességéről és egy PRÚSZ-antológia megjelenítésének tervéről.

■ GAZSU

Az örökség

Beszélgetés Széchenyi Zsigmondnéval

► Ifjú éveim máig jelentőséggel bíró könyvműveim közé tartoznak Széchenyi Zsigmond vadásznaplói. E kötetek nemcsak egy vérbeli vadász történeteivel ismertettek meg, hanem egy több nyelven remekül beszélő, kiváló megfigyelő-képességű, jó humorral megáldott magyar emberrel is. Halálának negyvenedik évfordulója alkalmából özevegével, Széchenyi Zsigmondnéval beszélgettünk a tollforgató grófról, aki a legnehezebb időszakokban is hű volt hazájához.

– Széchenyi Zsigmond egy személyben volt remek vadász és kiváló író. Honnan kapta az írástípusát?

– Férjem családjában mindig is fontos volt a vadászat, a természet szeretete és tisztelete. Emellett az írói véna is öröklődött. Űkapja, Széchenyi Ferenc, a Nemzeti Múzeum alapítója is nagy vadász hírében állt, dédapja, Lajos – Széchenyi István testvére – pedig az első között írt vadászati szakkönyvet. Az *Ahogy elkezdődött...* és az *Ünnepnapok* című könyvben férjem leírja, hogy apja, Viktor a vadászati személyzettel együtt, a családi tradíciókat követve milyen szeretetteljes odafigyeléssel, de férfias keménységgel tanította és nevelte a kisfiú, majd kamasz Zsigmondot nemcsak a vadászati szabályokra, hanem a vad tiszteletére is. Például csak az érettségi után, felnőttként engedte meg neki, hogy szarvast – az erdő koronás fejedelmét – lőjön, bárhol szeretete volna is ezt az időpontot előhozatni a gyermek vadász.

A SZERZ. FELVÉTELE

– Széchenyi Zsigmond nemcsak a hazai tájakon és a család különböző külföldi birtokain volt otthon: később több afrikai és egy indiai, valamint alaszakai expedíció is gyarapította tróféagyűjtését és vadásznaplóinak bejegyzéseit...

– Szorgalmasan vezette nemcsak vadásznaplóit – olykor éjszaka a tábornúzt fényénél, máskor a hidegtől elgémberedett ujjakkal a sátorban –, hanem ébredési naplóját is. Ebbe minden áldott nap beírta, hol ébredt. Később azután, amikor az élményeket könyvbe foglalta, e naplók is segítettek a pontos visszaemlékezésben.

– Ezek rendezettsége, alaposága is azt sugallja, hogy Széchenyi Zsigmond kitartó és lelkiismeretes ember volt.

– A könyveim a nyomdába adás előtti utolsó pillanatig állandóan csiszolt, finomított. Képes volt egy szócsere miatt akár a teljes oldalt újragépelteni – hol voltak akkor még a számítógépek?! –, csak hogy minél gördülékenyebb legyen egy-egy mondat. Nemcsak itthon értek meg a könyvei több kiadást, több mint másfél milliós példányszámban, hanem külföldön is megjelentek, öt nyelven. A nyomtatás előtt ezeket is újra és újra átnézte, javította. Nagy energiákat fektetett ebbe.

– Az *Ahogy elkezdődött... című könyvben írja, hogy vasárnap elképzeltél volt a vadászat, mert az a mise és a pihenés napja volt.*

– Így van. A vasárnap nemcsak az embernek, hanem a vadnak is pihenést, kíméletet jelentett. Nem tarthatott el a hetedik nap templomba menés nélkül. Ez

olyan természetes volt, mint a pénteki böjt, a nagypénteki vadásztalálom vagy mint a nagyszombati feltámadási körmeneten való részvétel.

De a karácsonyi időszak is nagy jelentőséggel bír. Már hónapokkal az ünnep előtt a családtagok – ez a mi családjunkban is így volt – elkezdtek horgolni, kötni az ajándékokat, amelyekkel a gazdasági alkalmazottak gyermekeit lepték meg. Egy kis karácsonyi műsor után, amelyet az öreg tanító vezényelt le, kiosztották az ajándékokat. Majd az éjfél miséig a betlehemezők és a béresek, a juhászok karácsonyi köszöntője tette még emlékezetesebbé a Megváltó születésének napját.

– Tizenhét éves, éretlen kamaszként került Széchenyi Zsigmond az első világháború kegyetlen hartereiére. Gondolom, mindaz, amit ott átélt, kitörölhetetlen nyomot hagyott benne. Mégis példamutató az a hozzáállás, amellyel a könyveiben erről az időszokról ír: ezekből az évekből is inkább a humoros történeteket eleve-níti föl, vagy az átélt élményeket a Biblia szavait idézve kommentálja.

– Férjem valóban megtapasztalhatta az élet sokféle oldalát. Nemcsak gondtalan, nélkülözést nem ismerő napokban volt része. Budapest ostromakor egy bombatalálat porig égette házát, benne az addig gyűjtögetett teljes vadászszákmányával. Az ostrom után elveszítette édesapját. A II. világháború során rommá lett szülei sárpentelei otthona is, ahol boldog gyermekkorát töltötte. Orosz fogság következett Cinkotán, később megjárta az Andrássy út 60.-at, átélte a hortobágyi kitelepítést. „Hazátlaná váltam saját hazámban” – mondogatta.

Az ötvenes években Balatonyörökön az özvegy tanítóné fogadta be őt, onnan járt be naponta a munkahelyére, a keszthelyi könyvtárba.

– Talán ebben az időszakban ő még nem tudta, de a Gondviselő már igen, hogy azért kellett olyan messzire kerülnie, hogy találkozhasson azzal, akiről ezt írja az Ünnepnapok című könyvében: „A főnyeremény azonban, az igazi titelalát akkor ütötte meg markomat, mikor balatoni számkivetésemben olyan életársra találhattam, aki nemcsak megosztotta velem, hanem teljes érvényre is juttatta sorsom váratlan jobbrafordulásának minden örömeit!”

– Én akkor hasonló okoknál fogva szintén a keszthelyi könyvtárban dolgoztam fűtőként és takarítóként, míg őt állományon kívüli segédként alkalmazták.

Az 1959. esztendő amúgy is sorsfordulót jelentett az életünkben. Visszaköltözöttünk Pestre, az addig leltított könyvei sorra újra megjelenhettek, sőt újak is születtek, mi több, két afrikai gyűjtőexpedícióra is lehetőség nyílt. A Magyar Természettudományi Múzeum megbízásából mehettem el; a másodikikon én is vele tarthattam.

– Idén áprilisban volt férje halálának negyvenedik évfordulója. Tudom, hogy Ön sokat tett azért, hogy a Széchenyi Zsigmond-örökség jó kezekbe kerüljön.

– Ötven kötetes, négy nyelvű vadászati könyvtára a Magyar Természettudományi Múzeum tulajdonába került. Álmodom lett volna az egész hagyaték egyben tartása.

■ BODA SZUSZA

Centenáriumát ünnepli a cserkész-világmozgalom

Évfordulóban bővelkedő idején esztendőnkben semmi esetre sem szabad megfeledkeznünk egy, a szívünkhöz nagyon közel álló ifjúsági világmozgalom megalakulásának nagy jubileumáról! A cserkészek világszerte elterjedt és csodálatosan gazdag tartalmú, erős keresztény alapokra épült mozgalmának

Cserkész tanítványaim között a Mecsekben

jubileumi ünnepségei először az alapító sírjánál Kenyában, majd Belgiumban kezdődtek el, hogy majd július 27. és augusztus 8. között a cserkészet atyjának, Lord Baden-Powellnek a hazájában, Nagy-Britanniában megtartandó cserkész-világtalálkozón érjék el tetőpontjukat.

A cserkészek (angolul boy scouts) későbbi világmozgalma 1907-ben, Dél-Afrikában vette kezdetét. Alapítója, Lord Baden-Powell, a Dél-Afrikában letelepedett búr „gyarmatosítók” egyre növekvő seregében egy olyan ifjúsági mozgalmat kezdett el szervezni, amelynek az volt a célja, hogy már a legfiatalabbak között is az emberek, különösen az ínséget szenvedők és a természet szeretetére, a becsületre és egymás segítésére neveljen. Ez a háttér a magyarázata a cserkészet számos külsőségének, így a búr kalapnak és a zöld nyakkendőnek is.

A napi legkevesebb egy jótett, a gyakorlatias életfolytatás háttérben már a legelső cserkészeknél is nyilvánvaló keresztény-keresztény értékek álltak; így a tíz cserkésztörvény mögött is a Tízparancsolat és még sok más a kereszténység lelkiületéből. A cserkészet először a fiúk mozgalmá volt, a későbbi évtizedekben azonban a leánycserkészet is kezdetét vette a fiatalok között, szerte a nagyvilágban.

Nem ismerem még egy olyan ifjúsági mozgalmat a világban, amely a lényege szerint annyira a kétezres éves keresztény alapokra épült volna, mint éppen a cserkészmozgalom. Ezekre a lelki alapokra utal a „tíz cserkésztörvény” együtt az ismert cserkészköszöntés is például: a három középső, felfelé mutató ujj. De különösen is e fiatalok közti világmoz-

galomnak a kifejezetten egyházi, hitvalló formája, amelynek a jelképe a hal mint szimbólum: az „Ichtys”, az evangéliumi cserkészmozgalom. A hal (görög szóval ikthüsz, latinus írásmóddal ichtys) az őskereszténységben és a keresztényüldözések idején ennek a titkos hitvallásnak a jelképe, csak a hívők számára ismert

Cserkész tanítványaim között a Mecsekben

megjelenítése volt. Akik a hal szimbólumát használták, ezzel rejtetten utaltak Jézus Krisztusban mint Isten Fiában, Megváltónkban való hitükre: Iészus Krisztosz Theu Üiosz Szótér, magyarul: „Jézus Krisztus Istennek a Fia, a Megváltó” – ugyanis e görög kifejezés kezdőbetűit összeolvasva éppen az ikthüsz szót kapjuk.

Magyarországon már 1912-ben meg-

Centenáriumi cserkésznap ez év májusában a budapesti Erzsébet téren

alakult a cserkészmozgalom, 1930-ban pedig már 45 ezer tagja volt. Akik akkor fiatalok voltunk, sohasem felejthetjük el az 1933-ban Gödöllőn, a csodaszarvas jelképpel megrendezett cserkész-világtalálkozót, a „dzsemborit”. A cserkészet – mély keresztény lelki alapjai és erős hatása miatt – mind 1919-ben, az első kommunista Tanácsköztársaság alatt, mind

1946-ban, Rákosiék kommunista hatalomátvétele idején betiltották hazánkban.

Már legfiatalabb diákéveimben az evangéliumi cserkészet lelkes híve és a mozgalom csodálója voltam; Sopronban Pröhle Jenő, Győrött pedig Ittész Mihály nagyszerű, felejthetetlen vezetése alatt. Később, külföldi tanulmányi éveim után Pécsen, vallásnári-hitoktatói munkásságom idején 1946-ban még az is lehetséges volt, hogy pécsi középiskolás és ipari tanuló tanítványaim számára közös evangélikus cserkészcsapatot alakíthassak. A cserkészet szépségei és örömei, valamint a hittanórák, a közös igeolvasás és imádság nagyszerűen összeforrasztották a gimnazistákat és az ipari tanulókat táborozásainkon, közös rendezvényeinken.

Mint cserkészcsapat ugyan szegényebbek voltunk a templom egerénél is: kölcsönvett sátrakban mentünk közösen táborozni, és magunk készítettük a közeli faluból hozott vagy kapott ételeinket Isten szabad ege alatt, a Mecsek erdeiben, hegyei között. Diákjaim és ipari tanuló tanítványaim vezetésében, nevelésében egy hívő evangélikus pécsi szabómester, Sarlós Konrád csapatvezető társam volt nagyszerű segítőm. A cserkészet – a közös szolgálat – vele és diákjaimmal is úgy összeforrasztott lelkiileg, hogy kapcsolatunk később, még külföldi egyházi szolgálatom alatt is, sőt néhányukkal mindmáig – évtizedeken át – megmaradt. Hosszúra nyúlt földi életem legszebb emlékei közé tartoznak ezek a régi, sok évtizeddel ezelőtti pécsi cserkészek, erdei táborozásaink, táborüzeink énekszó mellett, az ige és az imádság lelki közösségében.

Egyházunk gazdag és sokoldalú ifjúsági munkájától szólva ma ritkán és keveset hallunk, olvashatunk egyházi lap-

jaink hasábjain a cserkészetéről, annak a fiataljaink között végzett mai egyházi szolgálati formáiról. De jó lenne, ha ez a százéves jubileumi évforduló újra előtérbe állítaná a mai keresztény cserkész-munka lehetőségeit és aktuális híreit – fiatalságom éveinek egyik legfelejthetlenebb ajándékát az előző évszázadnak éppen a legnehezebb éveiben!

■ D. DR. NAGY GYULA

Gusztáv Adolf-év Németországban

Az idej esztendőben német földön nemcsak Szent Erzsébet és Paul Gerhardt, hanem II. Gusztáv Adolf svéd király emléke előtt is tisztelegnek a Gusztáv Adolf-év keretében. A protestáns hadvezér 375 évvel ezelőtt, 1632 novemberében halt meg a Lipsától délnyugatra fekvő Lützen város melletti csatamezőn.

Már a 17. században is egyre többen látogattak el arra a helyre, ahol a svéd király életét vesztette. 1832-re, a csata két-századik évfordulójának idejére Lützen amolyan „porosz protestáns emlékhelyé” vált. Magának az egykori Német Demokratikus Köztársaságnak az illetékesi is lépéseket tettek annak érdekében, hogy 1961-ben restaurálják az 1907-

ben emelt Gusztáv Adolf-kápolnát. Ezáltal szorosabbá igyekeztek tenni a kapcsolatot a semleges Svédországgal, ahol Gusztáv Adolfot szintén hősként és nagy királyként tartják számon.

Németországban Gusztáv Adolf tiszteletére idén ősszel emlékkiállítás nyílik a lützeni kastélyban Gusztáv Adolf, Svédország királya – Az emlékezés ereje 1632–2007 címmel. A látart szeptember elsejétől december 2-áig tekinthető meg.

November 6-án ugyancsak Lützenben istentiszteleteken emlékeznek a svéd uralkodóra, magas rangú finn és svéd vendégek részvételével. (További információ a www.luetzen-info.de oldalon.)

► A Glaube und Heimat nyomán

Hetvenöt éve volt a Baráti Mozgalom első konferenciája Sárszentlőrincen

A 19. és 20. század fordulójának protestantizmusa a korszellem hatása alá került, s ezáltal sivár lett a lelki élete. Az igehirdetések a felvilágosodás racionalizmusának jegyében ritkán szólaltatták meg az evangélium élő, új életet teremtő üzenetét.

Fordulatot hozott egy fiatal metodista ifjúsági vezető, az amerikai John Mott mozgalma, közelebből az, hogy megalakult a Keresztény Diákok Világmozgalma 1895-ben a svédországi Vadstena-ban. Ennek hatására intenzív evangéliumi élet indult meg hazánkban is, első sorban Szabó Aladár református teológiai tanárnak és feleségének, Biberauer Imának a testvéri közösségében. Nem sokkal ezután, 1903-ban megalakult a Bethánia (CE), majd a Filadelfia Diakonissza Egyesület is. 1907-ben létrejött a Magyar Keresztény Diákok Szövetségének (MKDSZ) visegrádi konferenciája, majd két évre rá következett John Mott első magyarországi körútja. Mindez új lendületet adott a protestáns értelmiség megújulásra vágyó erőinek.

Ezzel párhuzamosan evangélikus egyházunk is új életre támadt. Először Gáncs Aladár székesfehérvári és a Budán

hitmélítő alkalom született. A keretek azonban itt is szűknek bizonyultak.

Az egyházi ébredés kapujának megnyílását az ezt követő évek hozták. Amikor Gáncs Aladár Raffay Sándor püspök 1930 januárjától budapesti hitoktatóvá nevezte ki, az akkor már győri lelkész-ként szolgáló Túróczy Zoltánnal közösen hordozták lelkükben annak a gondolatát, hogy egységbe tömörítsék az élő hitre ébredt és szolgálatot vállalni kész egyházi és világi munkatársakat.

Fennmaradt számunkra Gáncs Aladár ötoldalas gépirásos „tervezete”, amely ezt a címet viseli: „Az evangélikusok ima- és szolgálat-mozgalmának baráti köre”. Olyan evangélikus egyháztagok szövetségét javasolja, akik „az Isten igéjében kijelentett s a golgotai Keresztben megragadott evangélium alapján állva ima- és munka-közösségre lépnek evangélikus anyaszentegyházunk lelki ébredésének szolgálatára... s akik át vannak hatva attól a tudattól, hogy lélekszámban fogó s lelki élet tekintetében sok helyen stagnáló egyházunknak egyetlen és elégséges mentsége az Úr Jézus Krisztus”.

Arra a kérdésre, hogy milyen tudattal indul a mozgalom, ezt a választ adja:

karizmatikus alapon tömörülő mozgalmakra. A cél elérésére szükséges eszközök között felsorolja a kölcsönös imádkozást (azon belül egy imaszövetségi vezérfonalat), évenkénti konferenciákat (az intelligencia számára külön csendesnapokat), erőteljesebb evangéliumi sajtómunkát (életrajz, ébredéstörténet, építő irodalom, Luther iratai, hitvallási iratok kiadását), különösen pedig a meglévő szeretetintézmények biblikus lelki életének szolgálatát, valamint „a magyar terepen még teljesen hiányzó diakónusi munkát és bibliai iskola indítását”.

Figyelemre méltó az írás egyik záró gondolatának az indítéka is: „Az utolsó évtizedek tanulságai fokozott éberségre, őrálló szolgálatra köteleznek. Az esetleg bekövetkező krízist csak olyan gyülekezetek élhetik át diadalmasan, amelyeknek van imádkozó, az Igével személyesen is élő tagja.”

Az alapító iratot Budapesten, 1931. szeptember 30-án heten írták alá: Gáncs Aladár, Túróczy Zoltán, Németh Károly, Rimár Jenő, Farkas Zoltán lelkészek, dr. Molnár Gyula ítélőtáblai bíró és dr. Kneffel József ügyvéd. Csatlakozását a gépiraton bejelentette Fábiny Imre sárszentlőrinci és Molitorisz János ostffyasszonyfai esperes.

Október 10-én Rimár Jenő harmincegy személy címére körlevelet írt azoknak, akikről feltételezték, hogy „igazán szívvel-lelkel szívesnek részt a mozgalomban”. Az ezt követő lépést Fábiny Imre esperes tette meg: 1932. július 20-án meghirdette a Baráti Mozgalom első konferenciáját Sárszentlőrincen.

Íme, a kétszázötven éve elhunyt Szenicezi Bárány György magvetése (és az akkori pietista lelkészeket közösséggé formáló tevékenysége) hetvenöt évvel ezelőtt szárbá szökött. A gyülekezetben fennmaradt az 1932. augusztus 2-4. napjain tartott első baráti konferencia résztvevőinek saját kézírású névsora. A hatvanégy név legtöbbje máig jól ismert, hűség munkása volt egyházunk szőlőskertjének.

Az ezt követő évek mind egyikén folytatódott a konferenciák. Sárszentlőrincet Kardoskút, Apostag, Buda-keszi, Domony, Gyenesdiás, Nagytarcsa, Ósagárd és Tokaj követte.

A nagy lelki ébredést sem a világháborús évek borzalmai, sem az azt követő tragikus események nem tartóztathatták fel.

Az az idősebb nemzedék, amely lelkében őrzi a nagy budapesti utcamissziókat, a főt, gyenesdiási konferenciáknak és forró levegőjű evangélikusoknak az emlékét, Isten iránti hálával köszöni meg a Baráti Mozgalom hetvenöt év előtti magvetését.

■ DR. FABINY TIBOR (ID.)

HIRDETÉS

A Nagybaráti Kör testvéri találkozóira, együttgondolkodásra, beszélgetésre hív Gyenesdiásra, a Kapernaumba augusztus 23-ától délutántól 25-én délelőttig. Összefoglaló gondolat: *Őszintén Isten előtt*. Résztémák: bűnös-ként Isten előtt; új lappal, küldöttként emberekért; küldetésünk külső-belső akadályai; küldetésünk új útjai. Gondolatbrosztrák: Durko Albert, dr. Fabiny Tamás, dr. Korányi András, Szeverényi János. Jelentkezni július 27-ig az alábbi címen lehet: 8856 Surd, Hősök tere 15.; tel.: 20/824-5235; e-mail: smidelz@freemail.hu. Részletes programot küldünk. Részvételi díj: 5000 Ft.

Kísérlet közelmúltunk egyháztörténetének valós megközelítésére

Amikor diktálom rövid ismertetésem szövegét, már egy hete ismerem a Tóth-Szöllős Mihály szerkesztette könyvecskét. Hetvenkét oldal csupán, mégis valós értéket rejt. Cserépedény? Az! De nem a megszokott hamis értelmezésben, ahogyan Pál apostol szavait szoktuk magyarázni, hanem eredeti értelmében. Mert Jézus korában és az apostolok idején a cserépnak könyvtárgyőrző szerepe is volt, hiszen veszély esetén a tekercseket is ezekbe rejtették el, és szinte sértetlenül meg is maradtak évszázadokon keresztül. (Lásd a híres kumráni leleteket, amelyek szinte maradéktalanul megőrizték az Őszövetség néhány iratát...)

Amit a szerkesztő egybeszerkesztett, az több mint a száraz jegyzőkönyvek, levéltári iratok, egyházi vagy állami feljegyzések, manipulált tudósítások gyűjteménye.

A *Hatvan év távlatából* című kis könyv formás, szép külsejű, jól szerkesztett, fototechnikailag is kitűnő kötet. Beszédés felfogást tükröz, ahogyan például a volt evangélikus hittudományi kar soproni épületét ábrázolja, hiszen a fénykép felett – mintegy álomban – jelenik meg ugyanaz az épület az emlékezés ködében. A félhomály hangulata (obscure) nagyszerűen érvényesül másutt is. (Az évfolyamfotók mögött is ott van az elhomályosított másolat, az évfolyamtagok közül mindig csak az a „megvilágított”, aki éppen szóba kerül...)

Őszintén üdvözlöm azt az immár hagyománynak tekinthető gyakorlatot, hogy hittudományi egyetemünk tanévzárójára a jubiláns évfolyamok kötetben mutatják be részben tanulmányi idejük göröngyös útját, részben a szolgálati évek sok nehézségét, még több örömet...

Az 1947-ben végzett évfolyam kötetének előszava használati utasításnak is felfogható, amelyben a hosszú vándorutat 5Móz 8,2 versével foglalták össze: „Emlékezz vissza az egész útra, amelyben vezetett Istened...” Ugyanígy az Utóhang sem csupán a hangulatos soproni erdő fáiról ír vagy az Ikva patakról, az ódon házakról, a bécsi dombokról, a temetőről, hanem a hűség Istenről vall, akinek hűségét a szolgálatban megtapasztalták. Vallomásként ezt olvassuk: „Soprontól 1943-ban könnyű volt megszeretni... Soprontól nagyon nehéz volt 1947-ben elbúcsúzni... De Sopront elfelejteni lehetetlenség...”

Célserűen és okosan a könyv először a négy soproni diákévet ismerteti, majd a negyedéves búcsúzásának szövegét közli. Ezt követi a kilenc diák, illetőleg szolgálatos életrajza. Valamennyit jól ismerem én is: Babka Tivadart, Csengődy Lászlót, Deme Károlyt, Fábry Istvánt, Mitykó Zoltánt, Muntag Andort, Roszik Mihályt; Gáncs Aladár és Tóth-Szöllős Mihálynak három évig szobátársa is voltam. A kilenc induló közül már csak ők ketten élnek.

Különös érték számomra, hogy meg-szólalnak a kötetben a lelkészfelelősök. Sajátos látószög az övék. Érdekes lehet, hogyan látják a lelkészt kívülről a gyülekezet tagjai, az egyházi közélet részesei vagy a civil társadalom tagjaiként a kortársak, de amit a papné mond, az igaz is. Hiszen nemcsak ismeretből, hanem a szív hangjából hallatszik az élettörténet

– így meglevenednek a parókia belső küzdeldelmei, kis és nagy örömei.

Az elmúlt évtizedben többször olvastam évfolyam-találkozó után hasonló leírásokat. Ez a műfaj nagyon közel áll hozzám, mert a való élet illatát árasztja, és nem csak annak égi vagy pokolbeli mása. Mi, lelkészek nem élünk „elefántcsonttoronyban”, hanem emberek közelében, akár szórványban, akár nagy gyülekezetben, akár kicsiny faluban, akár a főváros-

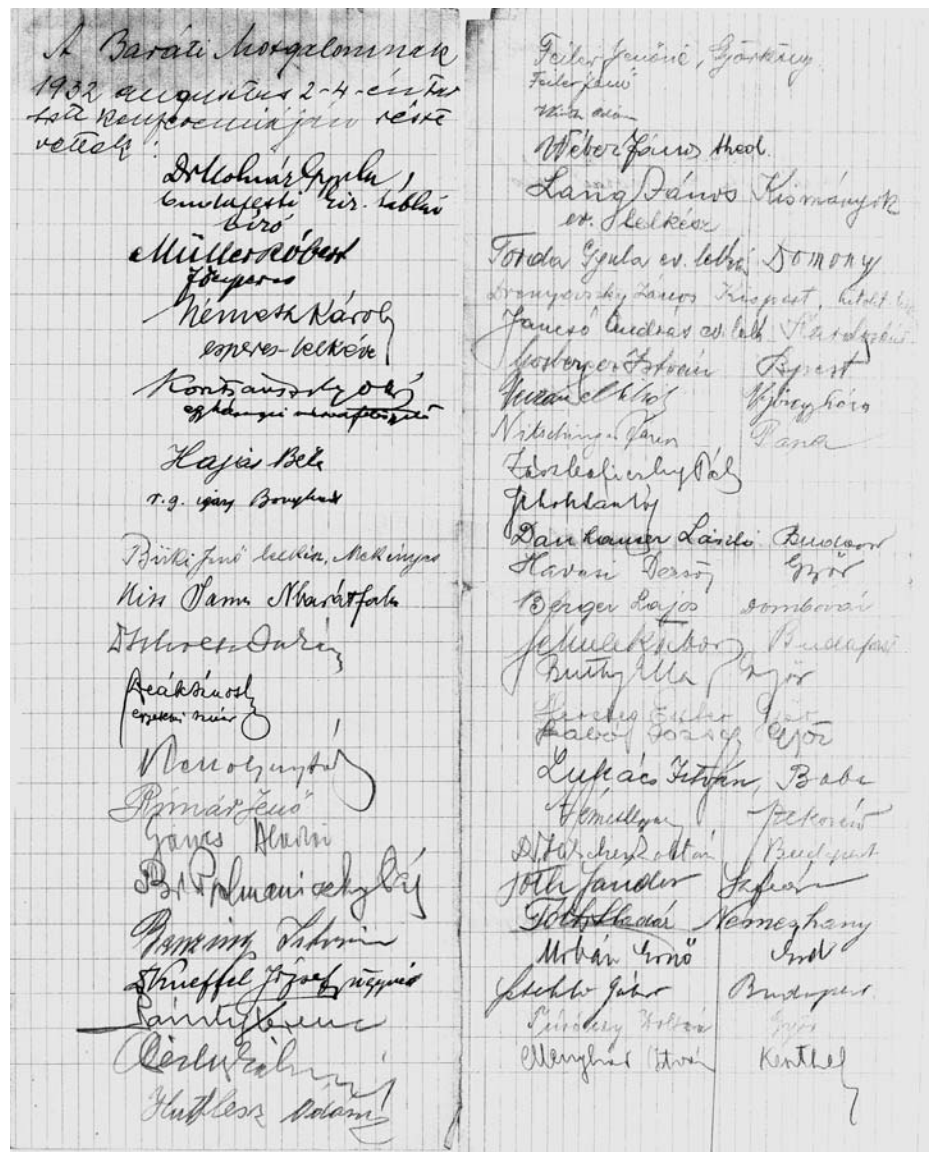
ban. Milyen foglalkozás hasonlítható még a mi hivatásunkhoz? Nemcsak vásárnak láttuk magunk előtt gyülekeztünk, de láttuk tagjait otthonukban, ha látogattunk; avagy keresztelőre, esküvőre, temetésre készülöben az egész család háttérét megismerhettük. Tanítottunk kicsiny gyermekeket, kamaszokat, felnőtteket. Álltunk halálos ágyánál, a haldokló kezét fogva, egy-egy bibliai igét sutto-gva. Az egész életet ismerhettük, nem csupán hivatalok regisztereit, jelentések száma-adatait, romantikus vagy pesszimista értékeléseket az egyház életéről, hanem mindezt belülről élhettük át. *Dsida Jenő* írja a *Templomablak* című költeményében, hogy csak belülről lát az ember igazán...

Időről időre lelkész testvéreink koporsója mellett is meg kellett állni. Volt a kötetben szereplő „hatvanévesek” között is, aki eltűnt, akiről nem tudnak, de ezekről is tud a szerkesztő, és tudjuk, hogy őket sem felejtette el az élet-halál Ura. Volt, aki „magas” pozícióit ért el, volt, aki szinte névtelen maradt, de közös Urunk, a cselekvő Isten nem változott.

Gratulálunk a szerkesztőknek, aki vállalta, hogy mindennek pontosan utána-jár, mint egykor Lukács evangélista, az Apostolok cselekedeteinek a szerzője is. Ötletes válogatás, gyakorlott sajtós érzéke az egész könyvecske szerkesztésén jól felismerhető.

Természetesen ez a kiadvány csupán egy csepp a tengerből, de évenként ezek a cseppek összeállhatnak, és valós képet tükrözhetnek a közelmúlt magyar evangélikus egyházának életéről. Becsüljük meg azt, aki vállalkozni mer egy ilyen kiadvány összeállítására; kívánom, hogy még sokáig kézbe vehessük az ilyen mű-fajta köteteket. Kérem Istenet, hogy e kiadványok jól szolgálják a teológiát a következő esztendőkből is.

Szeretettel egy társatok, aki még csak ötvenkilenc évre tekint vissza a soproni búcsúzás óta:
■ HAFENSCHER KÁROLY (ID.)

Az 1932. augusztus 2-4. napjain tartott első baráti konferencia résztvevőinek saját kézírású névsora

vele együtt felszentelt Túróczy Zoltán arnóti lelkész – mindketten fiatalok – jutott arra a felismerésre, hogy bár az egyesületek és más kisebb hívő közösségek jó ellenpólusai lehetnek a kultúrprotestáns és liberális teológia uralmának, a lelki ébredésnek mégis az egész egyház keretében kellene megvalósulnia, azt kellene kovászokként áthatnia.

E cél érdekében Gáncs Aladár 1915-ben levelet írt a dunántúli egyházkerület gyülekezeteinek, majd 1920-ban Ostffy-asszonyfán, a következő évben pedig Székesfehérváron rendezett konferenciát. Gáncs és Túróczy ránk maradt intenzív testvéri levelezése bepillantást enged az utókor számára a Krisztus ügyéért lángoló szolgálatok lelki világába és terveik fokozatos megvalósulásába.

1924-ben a Bethánia Egylet korábbi titkára, majd egyiptomi misszionáriusa, Pauer Irma több nőtársával megalakította a Felső Evangélikus Diakonissza Egyesületet, amely meghívta lelkészül Gáncs Aladár. Piliscsabán, a klotildligeti Béthel árnyas fái alatt is számos hitébresztő és

„Nem óhajt egyebet, mint Isten Szentlelkének s az egyház Urának rendelkezésére állni józan körültekintéssel, de a Bibliából s az Isten országa történetéből merített hittel és bizakodással. Óvakodni akar minden pártoskodástól, ítélező szellemtől, jól tudva, hogy egészséges együttműködés csak azok közt lehetséges, akik nem a magukét keresik, hanem az Úrét.”

A többi evangélikus mozgalomhoz való viszonyokról szólva erős hangsúlyt kap az a felismerés, hogy több áldást kaphatunk, ha egyházi tengely körül is jobban kiépül a biblikus közösségi munka. Az egyesületi mozgalmak ugyanis nem tudják az ébredés népét egy táborba tömöríteni, de örömmel látják sorikban azok tagjait s főleg vezetőit, akiket karizmájuk arra kötelez, hogy egyesüljünk közvetlen körén túl is szolgáljanak.

A mozgalom és a közegyház kapcsolatára nézve az írás úgy látja, hogy Isten országának története is igazolja: a közegyház szervezetein belül szükség van az egyház belső szükségleteit szolgáló,

Túrmezei Erzsébet összegyűjtött művei

Megjelent Túrmezei Erzsébet összegyűjtött műveinek első kötete a Felső Evangélikus Diakonissza Egyesület kiadásában. Kapható a Luther Kiadó könyvesboltjában (1085 Budapest, Üllői út 24.) és a Huszár Gál papír- és könyvesboltban (1054 Budapest, Deák tér 4.).

Ára 2850 Ft.

A verseskötet a paksi országos találkozón is kapható lesz.

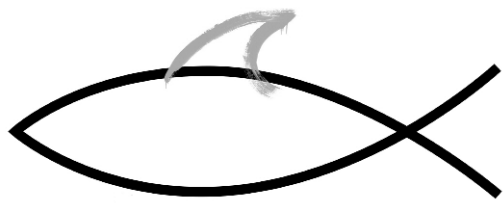
Túrmezei Erzsébet ÖSSZEGYŰJTÖTT MŰVEI

I. VERSEK

ŐSBŐL TAVASZBA ÉNEK FÖLDRENGÉSKOR REMÉLJETEK VELEM!

FÉBÉ

Kirchentag retúr

Milyen színű a cápauszony?

■ PRÖHLE GERGELY

A felkérés majd egy éve érkezett, német alapossgal megjelölve a témát, a pontos helyszínt, az utazás körülményeit, választ kérve számos kérdésre. Aztán egyre sűrűbben jöttek a küldemények, jegyek, szállodafoglalás, visszaigazolások, mígnem megérkezett a kölni Kirchentag kötetnyi programja. Nem voltam meglepve, máskor is így volt ez: a százezreket mozgósító evangélikus találkozó mindig is nagyszabású kínálattal várta az érkezőket.

Spiritualitás és felelősség – foglalta találoán össze Gáncs Péter az *Evangelikus Élet* legutóbbi számában a Kirchentag lényegét. Valóban lenyűgöző és magával ragadó ilyen nagy és valóban lelkes közösgben hallgatni az evangélium üzenetét, átérezni a keresztény közösség erejét. Egy percig sem lehet kétséges, hogy a fesztiválhangulat nem megy a spiritualitás rovására, sőt inkább erősíti azt.

Ugyanakkor a cápává alakított ősi keresztény szimbólum, a hal, mely a rendhagyó igei mottó mellett a találkozó blikkfangos logója volt, a felelősség dolgában elgondolkodtatott. Mert amíg az evangélium lesz „élő és ható és élesebb”, s ezáltal erősödik a keresztény közösség, addig a törekvést, a „hal cápává változását” csak üdvözölhetjük. Am ha a felelősség kifejeződése olyan sajátosan egyoldalú politikai felhangot kap, mint ahogy az a Kirchentag szervezőinek és olykor előadóinak körében is tapasztalható volt, akkor a hal cápauszonnyal való felvértezése már nem teljesen veszélytelen vállalkozás.

Mindig is nagyra értékelttem német hitsorsosaink közéleti aktivitását, azt az olykor akcionizmusba hajló elszántságot, amellyel német evangélikusként kisebb horderejű szakpolitikai kérdésekben is megnyilvánulnak. A német egyház mint az ország legnagyobb munkaadója komoly felelősséggel bír a közéletben, befolyása a legkülönbözőbb területekre kiterjed. Álláspontjuk kialakításához rendelkeznek a megfelelő, szakmailag felkészült személyi állománnyal, a megfelelő infrastruktúrával. Ettől mi messze vagyunk, mégis néhány közéleti kérdésben magunk is törekedhetünk karakteres álláspont megfogalmazására – ha rajtam múlik, mihamarabb fogunk is.

De maradjunk most a németországi viszonyoknál! Már berlini külszolgáltatóm idején is feltűnt, hogy az igehirdetők milyen megátkodottsággal tudnak bármely ige apropóján a számukra ked-

ves politikai tartalmakról beszélni. A Berlinben átélt istentiszteletek során a prédikációkban néhány mondat után szinte kivétel nélkül a harmadik világ számos problémája, az Egyesült Államok felelőssége, az antiszemitizmus fenyegető újraeredése, a globalizáció éles kritikája bukkant fel – a végén már nem is tudtam, hogy templomban, avagy politikai szemináriumon ülök-e.

dolgozom. Mintha bizony a bankrendszer kialakulása, a kapitalizmus erkölcsiségének megteremtése nem a protestáns hagyomány része lenne.

Kölnben arról is értesülhettem, hogy a német gazdasági kamara elnöke, aki sikeres vállalata több ezer dolgozójának naponta saját maga választja ki azt az igei üzenetet, melyet aztán e-mailben vagy SMS-ben küld el, állítólag azért ma-

FOTO: NAGY BENCE

Nagy megtiszteltetés persze a kevés magyar egyikeként meghívást kapni a Kirchentag hivatalos programjába, ráadásul olyan prominens beszélgetőtársakkal együtt, mint amilyenek nekem is jutottak. Eszem ágában sem volt tehát nem elmenni, noha sejtettem: az európai identitásról szóló beszélgetés a Berlinben hallott igehirdetések egyenes folytatása lehet. Nem sokat tévedtem. Amúgy sem veszélytelen dolog egy ilyen nehezen definiálható kérdéskörrel vitakozni – már ha egyáltalán kell.

A németek történelmi traumájuk folytán továbbra is óvakodnak attól, hogy a társadalmi jelenségeket nemzeti keretek közt értelmezzék, ezért inkább az európaiságot tekintik valódi igazodási pontnak, annak ellenére, hogy ők maguk sem tudják definiálni a fogalmat. Amikor óvatosan arra próbáltam őket figyelmeztetni, hogy bizony a németiség nemzeti fejlődése, az ország egységesülése szempontjából mennyit köszönhet Luther Mártonnak, bizony nem lettem népszerű.

Amúgy is feltűnő volt, hogy milyen kevés szó esik Lutherről, aki – mint tudjuk – nemcsak a mienk, hanem az egyetemes szellemtörténet egyik óriása is. Kerekasztalunk vezetője már azt is némi megütöközéssel nyugtázta, hogy én „civilben” egy Németországban is ismert gazdasági tanácsadó cég kötelékében

radt ki a meghívottak köréből, mert „túl konzervatív”. A hírek szerint hasonló érvek alapján maradt ki végül is Balog Zoltán, az Országgyűlés emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottságának elnöke is a programból, mondván, hogy ő egy populista pártformáció frakciójában ül. Református testvéreink standján ennek ellenére levetítették azt a filmet, mely a tavaly október 23-i szegénytelen budapesti rendőrtattak áldozatairól készült, akiknek a jogvédelme érdekében egyébként Balog lelkész-képviselő is fellép.

Ha azt mondom tehát, hogy a felelősség dolgában egy erőteljesen baloldali, '68-as aktivista szellemiség érvényesült a Kirchentagon, akkor persze nem azt állítom, hogy a háborúellenesség, a kapitalizmus- és globalizációkritika vagy a nemzeti öntudat újrafogalmazásának szükséglete ne lenne méltányolható felvetés és fontos része egy ilyen sokszínű együttlétnek. A neves kereszténydemokrata politikusok, köztük Merkel kancellár jelenléte ellenére is túltengő balos beállítottság azonban tény, ami a politikai mezőben is egyértelműen pozicionálni látszik a német egyházat.

Minden ilyen egyoldalúság veszélyéről már szó esett. A keresztény felelősség nem szükségképp balos vagy jobbos, így a kölni cápauszonyt is kár volt halovány pirosra festeni.

FOTO: BODA ZSUZSA

Mi a titka?

Először vettem részt Kirchentagon, és hazatérve – rendezgetve magamban élményeimet – folyamatosan foglalkoztat a kérdés: mi minden fért bele június 6. és 10. között a német evangélikus egyházi napokba? Ámulva kell összegeznem: nagyon sok minden. Vajon mi a titka?

Mi a titka annak, hogy ez a négy nap közel félmillió embert vonzott Kölnbe? Mi motiválta, hogy eljőjön a rasztahajú, orrkarikás tizenéves és a nyugdíjas éveit már jó ideje élvező presbiter? Mi a titka, hogy a Rajna-parton mindketten kirchentagos sáljukat lengették, miközben kívülről énekeltek az evangélikus énekeket? Hogyan tudták elfogadni, hogy a német főkanclár testi épségét vigyázó állami biztonsági embernek egy kamasz cserkész lett a „kollegája” a biztonsági óvintézkedések során? Mi a titka, hogy német testvéreink nem kergették ki a *Lehetőségek piacáról* azt az ifjúsági csoportot – a korszellem megtestesítőjét látva bennük –, amelynek tagjai a szóróanyaguk mellé gumi óvszert osztogattak, mert csak egy „ilyen” cégnek a szpon-

zorálásával tudták kifizetni a jelentős helypénzt a standjukért?

Miért „működött”, hogy a több száz előadás, pódium- és kerekasztal-beszélgetés során sikerült kilépni a teológiai keretekből és bátran választani „világi” témákat, elérve ezzel, hogy a „kívülről jött” előadók megtiszteltetésnek érezték, hogy egy egyházi fórumon beszélhetnek szakterületükről? Mi a titka, hogy a négy nap alatt csak vidám, felszabadult emberekkel találkoztam a programokon, az utcán és a villamoson?

A sokszínűség Kölnben egységet alkotott. És ez volt a titok nyitja is. Meg például az, hogy el tudták fogadni a különbözőségeket. Talán mert senki sem gondolta, hogy nála van a bölcsek köve, és talán mert feltételezték egymásról, hogy a másik a maga módján másságban is az evangélikus egyházat képviseli.

A Kirchentagnak van tehát titka, és ezt a titkot talán jó lenne nekünk is megtanulnunk.

■ – BODAZSU –

FOTO: NAGY BENCE

FOTO: VITALIS JUDIT

FOTO: NAGY BENCE

A *Lehetőségek* piacán és a vásárcsopont számos más pontján – a színpadokon, a folyosókon, az udvaron – egymást követték a különböző gyülekezetek, egyházi intézmények küldötteinek bemutatkozásai

De egyikük visszafordult...

Naamán – vitéz, hős, de leprás volt (2Kir 5). Ez a szörnyű „de” ott van a mi életünkben is. A Bibliában ugyanis a lepra nem csak testi betegséget jelent, hanem a bűnt és annak romboló hatalmát is jelképezi. Mindent megromt, tönkretesz; elválaszt másoktól. Lehet sorolni valakiről sok szépet és jót: szép, sikeres, gazdag, népszerű, sok a pénze, sok a barátja. Ez a „de” azonban mindent megromt.

Jó, ha valaki már fiatalon rádöbben: bennem is ott van a bűn, a nagy „de”, és keresi a gyógyulást. Mt 8 szerint egy leprás, amikor Jézusban felismerte a Szabadítót, leborult előtte, és így szólt: „Uram, ha akarod, megíszíthatsz.” Jézus megérintette őt, és így szólt: „Akarom. Tisztulj meg!” És a leprás azonnal meggyógyult. Mi jött a gyógyulás után?

Egy másik ige tíz leprásról szól (Lk 17).

Jézus mindegyiket meggyógyította; egy visszafordult, de a többi kilenc továbbment, folytatta régi életét. Nem történt változás. Nem fordultak vissza, és nem borultak le előtte. Mit is jelent ez?

Jó lenne magunkra ismernünk. Mi is sokszor tesszük ezt. Betegségben, szorult helyzetben Istenhez fordulunk, tudjuk, hogy csak ő segíthet, mert övé minden hatalom. Amikor meggyógyulok, újra tudok járni, dolgozni, akkor dicsőítem a tudományt, az orvosokat, csak Istenről feledkezem meg. Róm 1-ben Pál arról ír, hogy az emberek látják ugyan Isten hatalmát, jószágát, de nem dicsőítik őt mint Isten. Nincs leborulás!

Isten iránt csak elvárás, csak kritika van. Hála helyett lázadás, vádaskodás. Ha baleset történik, ha kedvezőtlen az időjárás, ha valamilyen tervünk nem sikerül:

miért engedi meg Isten? Ha van Isten, hogy lehet annyi békétlenség a világban? Arra nem is gondolunk, hogy Isten várja a gyógyulni akarókat és a megajándékozottakat, akik „visszafordulnak”, és alázatosan leborulnak, hogy megköszönjék a gyógyulást, akik új életet kezdenek?!

Kilenc gyógyult elment. Hálátlanok voltak, nem volt bennük alázat, alárendelődés. Természetes, hogy meggyógyultam, ez „jár nekem” – ebből a hamis gondolkodásból akar kiemelni bennünket Jézus, ebből kellene felébrednünk. Lépj rá a kegyelem útjára az igényké helyett!

Végül nem kerülhető el a kényelmetlen kérdés: kihez hasonlítok én, a keményszívű kilenchez – vagy ahhoz az egyhez, aki hálás szívvel visszatért Jézushoz, és a lábai elé borult?

■ GÁNC S ALADÁR

Jó lenne egy keresztény orvos

Amikor egy újszülött esetében teljesen váratlanul, normális várandósság és komplikációmentes szülés után kevéssel felmerül a szívrendellenesség gyanúja, klinikára kerül a kicsi, és egyre valószínűbb, hogy műtetre lesz szüksége – alig egyhetesen –, akkor családtagként kifakad az emberből: bárcsak keresztény orvos kezébe kerülne az a csöppsg!

Bárcsak olyan elhivatott emberek végeznék az operációt, akik nemcsak azt tudják, milyen értékes egy fiatal házaspárnak első fiúgyermekük, hanem azt is, hogy az élet Istentől való, és hogy munkájukat, hivatásukat is neki köszönhetik! És hogy milyen szívzorongató látni kicsinyke testében a tűket és várni a megoldás reményét nyújtó műtét gyöttrően lassan közeledő óráját, miközben tudjuk, hogy van kockázat, és mindenekelőtt azt, hogy Isten kezében vagyunk. Minden korábbinál szorosabb a kapcsolat vele, minden szavunk, sóhajunk, gondolatunk egy-egy ima felé.

Azt hiszem, az ilyen órákban mindenki így fogalmazná meg érzéseit és reményeit. Ezért jó (lenne) tudni, hogy ezt elmondhatjuk az orvosnak, mert ő maga is hisz az Örökkévalóban, és nem a

maga tapasztalatában vagy a műtétet végző stábjában rutinban reménykedik. Néha lehet hallani olyan orvosról, aki imádsággal indít minden operációt – hiszem, hogy az ő ereje többszöröse a kollégáinak. Nagyobb az öröme, ha sikerül; és Isten szerinti a bánata, ha nem megy minden jól.

A műtét órája egyszerre a remény és a félelem ideje. Aztán jó híreket kapunk. A helyzet reménytelibb a vártól, és nem lesz gond. „Ezek a kisgyerekek olyan erősek!” – mondják az egészségügyiek, de keresztényként hihetem: Isten az, aki olyan erős. Hatalmas és irgalmas.

Máris azon gondolkodom: mit kell majd mondanom a majdan felcseperedő csöppsgnek?! Úgy érzem, kötelességem, hogy sokat beszéljek neki Isten szeretetéről már egészen kicsi korától kezdve, hogy mielőbb megtudja, kinek kell mindenkor mindenért hálát adnia.

Persze a hálaadás most leginkább a mi feladatunk. Keresztény orvossal együtt vagy tőle függetlenül.

Mély igazság az, hogy Istent a mélységekben és a sötétségben lehet a legjobban meglátni, sőt érezni. Fénye ilyenkor ragyog a legteljesebben.

■ SZEGFŰ KATALIN

Antoine de Saint-Exupéry: Fohász

Uram, nem csodákról és látomásokról fohászok, csak erőt kérek a hétköznapokhoz. Taníts meg a kis lépések művészetére!

Tégy leleményessé és ötletessé, hogy a napok sokféleségében és forgatagában idejében rögzíthessem a számomra fontos felismeréseket és tapasztalatokat! Segíts engem a helyes időbeosztásban!

Ajándékozz biztos érzéket a dolgok fontossági sorrendjében, elsőrangú vagy csak másodrangú fontosságának megítéléséhez! Erőt kérek a fegyelmezettséghez és mértéktartáshoz, hogy ne csak átfussak az életben, hanem értelmesen osz-

szám be napjaimat, észleljem a váratlan örömeiket és magaslatokat!

Őrizz meg attól a naiv hittől, hogy az életben mindennek simán kell mennie! Ajándékozz meg azzal a józan felismeréssel, hogy a nehézségek, kudarcok, sikertelenségek, visszaesések az élet magától adódó ráadásai, amelyek révén növekedünk és érlelődünk!

Küldd el hozzám a kellő pillanatban azt, akinek van elegendő bátorsága és szeretete az igazság kimondásához! Az igazságot az ember nem magának mondja meg, azt mások mondják meg nekünk.

Tudom, hogy sok probléma éppen

úgy oldódik meg, hogy nem teszünk semmit. Kérlek, segíts, hogy tudjak várni! Te tudod, hogy milyen nagy szükségünk van a bátorságra.

Add, hogy az élet legszebb, legnehezebb, legkockázatosabb és legtörékenyebb ajándékára méltók lehessünk!

Ajándékozz elegendő fantáziát ahhoz, hogy a kellő pillanatban és a megfelelő helyen – szavakkal vagy szavak nélkül – egy kis jószágot közvetíthessek!

Őrizz meg az élet elszalasztásának féltelmétől! Ne azt add nekem, amit kívánok, hanem azt, amire szükségem van! Taníts meg a kis lépések művészetére!

Kedves Gyerekek!

► **Mostani, hatrészes sorozatunkban Petivel és Bálinttal, két jó barátal ismerkedhettek meg, akik mindig együtt töltik a szünidőt, és sok kalandban van részük. Minden részben találtak egy-egy rejtvényt is. A helyes megfejtéseket – akár utólag is – küldjétek el szerkesztőségünk címére (Evangelikus Élet szerkesztőség, 1085 Budapest, Üllői út 24.); a borítékra írjátok rá: Gyermekvár. Jutalmul a végén ajándékosomagot kaptok.**

Egyik délután körmérgőzöses focibajnokságot szerveztek a futballpályán. Négy csapat küzdött meg egymással a kupáért. Természetesen Peti és Bálint egy csapatban játszott. Mire elérkezett a kezdőrúgás pillanata, a pálya széle zsúfolásig megtelt a közlő szurkolókkal. Mindenki úgy igyekezett elhelyezkedni, hogy a lehető legtöbbet lássa a küzdelemből.

A sorsolás úgy hozta, hogy Bálinték az első fordulóban játszottak. A játék fáradalmait a pályát körülvevő fák árnyé-

kában heverték ki. Egyszer csak Peti oldalba lökte barátját:

– Nézd azt a fiút, ott, a fán! Mint Zákéus, a vámszedő!

– Ki az a Zákéus? – kérdezte tőlük a mellettük heverő fiú.

– Te nem ismered ezt a bibliai történetet?! – csodálkozott Bálint, majd mesélni kezdett. – Zákéus sok évvel ezelőtt élt. Jerikóban volt vámszedő. Nagyon gazdag volt, és az emberek nem szerették őt, mert sokak kárán gazdagodott meg. Több vámot, vagyis adót szedett be, mint amennyit kellett volna. Ezt a pénzt pedig zsebre tette.

– Ráadásul az emberek a háta mögött csúfolták is, mert alacsony termetű volt – folytatta Peti. – Egy nap Jézus Jerikóba ért. Mindenki az utcára ment, hogy lássa őt. Zákéus sem akarta kihagyni a nagy eseményt. Mivel semmit sem látott a tömegtől, felmászott az út menti vadfűgefára.

– Amikor Jézus odaért – vette át a szót Bálint –, azt mondta neki, hogy jöjjön le a fáról, mert nála akar megszállni. A tömeg nem értette, hogy a Mester miért pont ehhez a rosszakarató vámszedőhöz akar menni. De Jézus nem törődött

GYERMEKVÁR

Rovatgazda: Boda Zsuzsa

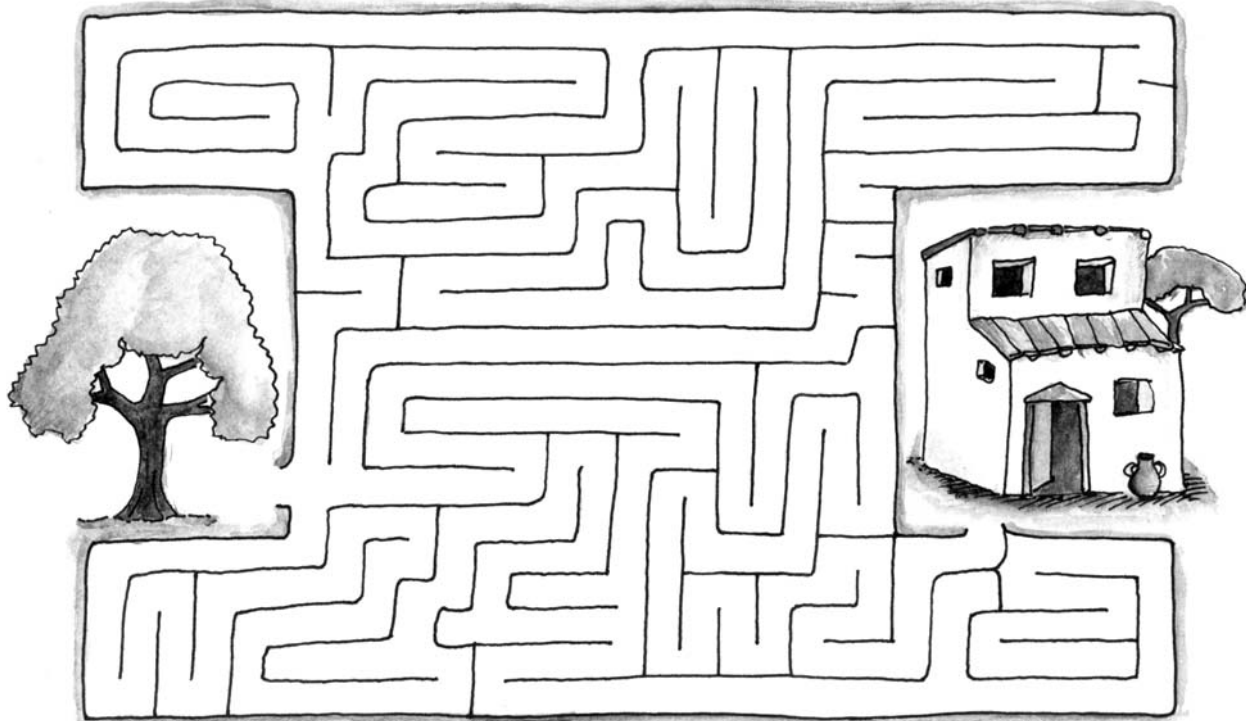
a felháborodással. Zákéus pedig, miután beszélgetett Jézussal, teljesen megváltozott, és azt mondta: „Uram! A vagyonom felét a szegényeknek adom! Aki-től pedig igazságtalanul vettem el pénzt, azoknak a négyszeresét adom vissza.”

– Hú, és tényleg megcsinálta? – kérdezte a fiú.

– Meg – bólintottak Petiek, majd Bálint hozzátette:

– Jézus és mindenki, aki hallotta, milyen gyökeresen megváltozott Zákéus, nagyon örült, hogy jó útra tért a vámszedő. De gyertek, mert bejutottunk a döntőbe! Peti apukája is integet, hogy készülődjön a csapat...

Hogyan lehet eljutni a fűgefától Zákéus házáig?

RAJZ: JENES KATALIN

FOTO: NAGY BENCE

HETI ÚTRAVALÓ

Az Emberfia azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elvesztett. (Lk 19,10)

Szentháromság ünnepe után a 3. héten az Útmutató reggeli s heti igéiben Istenünk bűnösöket hívó hangját fedezhetjük fel: „Jó és igaz az Úr: útbaigazítja a vétkezőket.” (Zsolt 25,8; LK) Ahogy Jézus megkereste az elvesztett Zákéust, s a megtalálást örvendezés követte, úgy az ő követőinek sem kirekeszteniük kell a bűnöst, hanem megkeresni és befogadni! Ezt tette Urunk az egy elvesztett juhval s az asszony az elvesztett drachmájával is. „És ha megtalálta, felveszi a vállára örömeiben...” (Lk 15,5) Jézus „Krisztus az elvesztett juhot tulajdon vállán viszi vissza a nyájhoz. Ím ez az evangélium veleje: az ő országa a könyörülő kegyelem országa, ahol nincs is egyéb, hanem csak hordozás.” (Luther) Ezt tapasztalta meg Pál is: „...Krisztus Jézus azért jött el a világra, hogy a bűnösöket üdvözítse, akik közül az első én vagyok.” (1Tim 1,15) János nevű fia születésekor erről énekelt Zakariás: „Áldott az Úr, (...) hogy váltságot szerzett”, és „erős üdvözítő támasztott nekünk!” Keresztelő János Jézus előfutára lett, „a Magasságos prófétája”, hogy ő megtanítsa „népét az üdvösség ismeretére, bűneik bocsánata által” (Lk 1,68.69.76.77). Jézus halála után Efezusban tanítványain is bekövetkezett a pünkösdi csodája: „...leszállt rájuk a Szentlélek, úgyhogy különböző nyelveken szóltak, és prófétáltak.” (ApCsel 19,6) Jézusnak két szavába került, hogy elhívja a vámszedő Lévit s apostolává tegye: „Kövess engem!” (Lk 5,27) Mózes így járt közben bálványimádóvá lett népéért: „Ó, jaj! Igen nagy vétkeket követett el ez a nép, mert aranyból csinált istent magának. Mégis, bocsásd meg vétkeiket!” (2Móz 32,31–32) Az Úr Jézusnak nem volt szüksége a Betesda gyógyvizére, hogy – szombaton! – igéjével talpra állítsa a harmincnégy éve beteg embert: „Kelj fel, vedd az ágadat, és járj!” „...meggyógyultál, többé ne vétezz...” (Jn 5,8.14) A megmentett Máté evangéliumában – az eltévedt juh példázata után közvetlenül – a vétkes gyülekezeti tag négy-, hat-, majd „sokszemközti” történő intéséről tanít az Úr; a kizárás elkerülése érdekében a vele való együtt imádkozást tanácsolja: „Mert ahol ketten vagy három összegyűlnek az én nevemben: ott vagyok közöttük.” (Mt 18,20) Júdás öngyilkosságának oka, hogy bűnvallása – „Vétektem, mert ártatlan vért árultam el” (Mt 27,4) – nem a megtérésre való meg-szorodás volt: „Mert az Isten szerinti szomorúság megbánhatatlan megtérést szerez az üdvösségre, a világ szerinti szomorúság pedig halált szerez.” (2Kor 7,10) Mi lesz az elvesztett juhok további sorsa, akiket az Emberfia megkeresett és megtalált? Él bennük az Úr, s a Szentlélek szerint járnak. „Nincs tehát most már semmiféle kárhozható ítélet azok ellen, akik a Krisztus Jézusban vannak, mivel az élet Lelkének törvénye megszabadított téged Krisztus Jézusban a bűn és a halál törvényétől.” (Róm 8,1–2) De aki számára mindez még nem múlt idő, az bátran kiáltson a juhok nagy Pásztorához: „...eltévedtem, mint juh / A bűnösök útjára. / Ó, segíts, Jézusom, / Őrizd pásztorom, / Hogy ne jussak romlásra!” (ÉÉ 422,1)

■ GARAI ANDRÁS

ISTENTISZTELET-KÖZVETÍTÉS A RÁDIÓBAN

Bemutakozik a bobai evangélikus gyülekezet

► **Boba Vas megye keleti szélén, a Kisalföld legdélibb csücskében, a Marcal folyó medencéjében, Kemenesalja szelíd, lankás vidékének két jelentős kiemelkedése – a Ság hegy és a Somló – között terül el. Boba község eredete a 13. századra nyúlik vissza; evangélikusok a 16. századtól élnek a településen.**

A falu első írásos említése 1211-ből származik; a 13. században már létezett a jelenlegi település határában fekvő, a középkorban elnéptelenedett, Vadasüllés nevű község. A bobai evangélikusok eleinte ide, a környék egyetlen templomába jártak istentiszteletre egészen addig, míg az 1500-as évek végén a török portyák következtében Vadasüllés leégett, az életben maradt lakosság Kocsba és Bobára költözött. Az elnéptelenedett falu templomát még 1731-ig használták a hívek, de az erősödő ellenreformáció ennek végét vetett.

MagyarRádió

Evangélikus istentisztelet a Magyar Rádióban

Július 1-jén, vasárnap 10.04-től istentiszteletet hallhatunk a Kossuth adó hullámhosszán Bobáról. Igét hirdet Rostáné Piri Magda esperes.

A bobai és kocsai evangélikusság reménye 1781 után éledt újjá. 1782-ben Bobán iskolát és tanítólakást építettek, majd 1783-ban megkezdődött a templomépítés az anyagyülekezetben; az új templomot 1784. augusztus 15-én, a

Szentháromság ünnepe utáni 10. vasárnap *Perlaky Gábor* szuperintendens szentelte fel. Nemeskocs evangélikussága 1792-re készült el a templomépítéssel. Ugyancsak 1792-ben készült el a bobai templomban az egyedülállóan gazdag ikonográfiai mondanivalót hordozó retableó (oltárfelépítmény).

A gyülekezet lelkésze 1800-tól 1814-ig *Döbrentei Lajos* volt; fia, *Döbrentei Gábor* a Magyar Tudományos Akadémia első titkára volt.

1820-ban elkészült az anyagyülekezet templomának tornya is, de a 19. század végére a százéves templom teljesen leromlott. 1898-ban fogott hozzá a gyülekezet a templom eddig talán legjelentősebb renoválásához. Ekkor a templombelsőbe kórus és új padok készültek. A megújult templomot 1899 januárjában szentelte fel *Gyurácz Ferenc* püspök.

1893-ban a kemespálfai filia építette fel imaházát, iskoláját és tanítólakását.

Az anyagyülekezet és a két filia ma 630 lelket számlál. Bobán az óvodában és az iskolában, Kemespálfán a gyülekezetben mintegy száz gyermeknek tanítunk hittant. Évről évre negyvenötven gyerek vesz részt gyülekezeti nyári táborainkban. A vasárnapi istentiszteleteket a három gyülekezetben hatvanötven-hetvenen ünneplik. Adventől bőjtig bibliaóra, havonta egy családi istentisztelet, szeretetvendégségek, idősebb testvéreinknek utcánkénti rendszeres házi istentisztelet, fiatal családoknak évenként más és más helyen megtartott családi hétvége kínál lehetőséget az Istennel és a testvérekkel való közösség megélésére.

A bobai gyülekezet tagjai istenfélő, szorgalmas emberek. Imádságainkban kérjük Istent, hogy – kicsinyeinken éppúgy, mint a nagyokon – megérezhessék az emberek, hogy ők Krisztus népének tagjai. Mert amit „szeretnétek, hogy az emberek veletek cselekedjenek, ti is ugyanazt cselekedjétek velük” (Mt 7,12).

Szolgatársak evangélizálása

Lelkészevangélizáció volt június 11. és 14. között a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerületben. A Gyenesdiáson tartott alkalmon – melyen a lelképásztorok házastársai is jelen lehettek – előadást tartott *dr. Bányi György*, a pozsonyi Comenius Egyetem Evangélikus Teológiai Karának dékánja, az igeszolgálatot pedig *D. Keveházi László* nyugalmazott esperes, egyháztörténész végezte (*képviselet*). Az együttlét csütörtökön burgenlandi kirándulással zárult.

■ MENYES GYULA felvétele

Az önértékes kecske

A boldogtalan jószágot életem nyolcadik évében sodorta balsorsa népes családom háza tájára. Röviddel ezután ugyanis jámbor kecskéletem kinos véget ért. Szerintem, bár ezzel a megállapítással apámat mindig elkedvetlenítettem, egyszerűen fölakasztotta magát. Mégpedig szégyenében lett öngyilkos.

Apám világeletemben falusi parókián, akkor éppen egy Sopron melletti faluban, Harkán lelkészkedett. S egy falusi protestáns paptól a parasztemberek a mai napig is három dolgot várnak el hallgatólólagosan: hogy szép ember legyen, hogy jól beszéljen, és hogy értsen a gazdálkodáshoz. Elfogultság nélkül állíthatom, hogy az első két kívánalomnak apám maradéktalanul megfelelt, de mi tőrés-tagadás, a harmadik körül alapvető hiányosságok mutatkoztak.

A falusiak többnyire elnéző mosollyal szemlélték apám különöségeit: ahelyett, hogy a földjárandságán hasznos növényeket termesztett volna, vagy a nagy gazdasági udvaron háziállatokat tartott volna, inkább a könyvei között vesztegette az idejét. Emlékszem, valahányszor költöztünk, mindig fejcsóválva emelgettek le a therapeutokról apám könyves ládát. „Mire jó ez a sok könyv, tisztelendő úr?” – intették jóakarattal. „Ebből nem lehet megélni!”

Azt hiszem, meg voltak győződve arról is, hogy a gyermekeit életheletlenségre nevelik. Rendszeresen kirándulni vitt minket a soproni hegyekbe, s az ottani Naphegy melletti patakparti tisztáson még számháborúsdit is játszott velünk. És hagyta, hogy szüretkor a szüretelők között és a prészházban botladozzunk, s nem fedett bennünket, amikor a szőlőt a puttynok helyett inkább mértéktelenül magunkba tömtük. A kukoricát is csak azért hozta be fosztásra az evangélikus paplak nagy, kihasználatlan pajtájába, hogy estéről estére a fosztás ürügyén népdalokat énekelgessen nekünk. Mert a munkánknak nemigen volt látszatja. Eltartott egy hónapig is, míg egy szekér kukoricát megfosztottunk. De az igaz, hogy máig emlékszem azokra a gyönyörű népdalokra, amelyeket apám zengő bariton hangján ezeken az esteken énekel.

Apám a könyvbolondériáját is ránk ragasztotta. Ma már tudom: nem volt véletlen, hogy a kezem ügyében hagyta *Durand A gondolat hősei* című könyvét, amelynek egyik oldalán *Platón* filozófiai fejtegetését olvashattam a női nem alsóbbrendűségéről, a másik oldalon pedig ékes illusztrációként állott egy humoros rézkarc, amelyen *Xanthippé*, *Szókratész* felesége

ge a filozófus hátán terdepelve egy jókora husággal ütlegeti férjét. Azt hiszem, ekkor kaptam az első leckét a dialektikus gondolkodásmódból.

A falusiak azt sem nagyon értették, mire való az a sokféle szójáték, verssoros kitalálósdi, amelyekkel apám a bibliaórákon szórakoztatni tudta nemcsak a saját gyermekeit, de az ő serdülő lányait-fiakat is. Akkor, amikor még nemcsak hogy a televíziós vetélkedők nem voltak divatban, de maga a televízió sem. Bár, ha jól emlékszem, apám szellemi játékaiként voltak olyan együgyűek és unalmasak, mint némelyik mai televíziós vetélkedő.

Szó, ami szó, a parasztemberek szemében apám csupa haszontalan és céltalan dolgot cselekedett. Időnként ugyan mintha jobb belátásra tért volna, és felbuzdulásában – a család életszínvonalát javítandó – különféle vállalkozásokba kezdett. Ám valahogy ezek mindig balul ütöttek ki.

Egy alkalommal a szomszéd rábeszélésére, akinek több száz kaptáros, óriási méhese volt, úgy döntött, hogy méhészkedni fog, mert a méz öt gyermeke fejlődését előnyösen befolyásolja. Magára öltötte hát talpig fölféher vívődresszét – apám teológushallgató korában kiválóan párbajtőrözött, és versenyszerűen kardozott –, és sisakrostélyal a fején bevonult a méhek közé, tanulmányozni az életüket. Kapott ajándékba tíz kaptár állatkát a szomszédtól, ezért beszerezte a fellelhető összes méhészeti szakkönyvet, valamint egy mázsa cukrot tőlire, és hozzákészítette a méhészkedéshez. Tavasz jöttén izgatottan figyeltük a méhek ébredését, ám érthetetlen módon mind egy szálig döglötten heverték a kaptárok alján. Anyám ezek után egy sóprúval és egy szemétpáttal vetett véget a méhészkedésnek.

Apám később szelidebb állatokkal, birkákkal kísérletezett. „Jó a húsup, és a gyerekeknek bundát lehet csináltatni a bőrből” – állította. Ami a bundacsínalást illeti, az ugyancsak hamar bekövetkezett. De ebben az öcsémrel együtt mi is ludasok voltunk. A két birkát ugyanis nekünk kellett volna őriznünk a hátulsó füves templomkertben, mi meg eljártszottuk az időt, s a báránykák elkóboroltak. A fél falu mozgósult a keresésükre. Az öcsémrel reszketve figyeltük az ablakból, amikor végre előkerültek, és furcsa bégetéssel körbe-karikába rohangáltak az udvaron. „Megkerülték” – állapította meg a kurátorunk. „Rosszfélét ehettek.” Mit lehetett tenni, apám kény-

telen volt hagyni, hogy helyben lemészárolják szegény barikákat.

De térjek végre az öngyilkos kecske történetére. Apám az állatokkal kapcsolatban újabb felfedezésre jutott: „A kecsketej rendkívül egészséges. Jót tesz a gyerekeknek.” Anyám, aki akkor már ötödik gyermekét is megszülte, rendíthetetlen bizalommal bocsátotta útjára apámat Sopronba a hetivásárra, egy jól tejelő kecske vásárlása céljából. Apám diadalmas mosollyal, este felé érkezett haza egy bérelt szekéren a kecskével. Nekünk azonban – mert a kecske megpillantását apám stílusos meglepetésnek szánta – nem volt szabad megközelítenünk a kocsit. Előbb két markos munkásember – akik szintén a kocsival érkeztek – bevezényelte az elcsigázott állatot a bokrok mögött, az udvaron álló ólba. Távozásuk után apám testületileg vonult ki családjával kecskenézőbe. „Na, mit szóltok, micsoda fejlett példány! Láttatok már ilyen akkurátusan kunkorodó szarvakat, gyerekek? Ez biztosan sok tejet ad majd.”

A kecske valóban nagy volt, szép fehér-fekete foltok díszeltek rajta, a szarva is hibátlanul kunkorodott, anyám mégis megkövülten bámult néhány pillanatig, majd sírva fakadt, és mielőtt beszaladt a házba, csak annyit mondott: „De hiszen ez egy kivénhedt bakkecske!”

Hogy miként sózták apámra a vásáron jól tejelő állat gyanánt az élemedett korú bakkecskét, az máig is rejtély. Ezt a kérdést, tapintatosan, a hívei sem firtatták. A kecske azonban, azt hiszem, megbátódott, mert ettől kezdve a család csak ímmel-ámmal törődött vele. Nem is csodálkoztam hát túlzottan, amikor játék közben az udvaron a testvéreimmel arra lettünk figyelmesek, hogy a kecske fölül hörgő, fuldokló hangok hallatszanak. Odaszaladtunk. A kőfal és az ől közötti résebe szorult szarvakkal ott vergődött a mellözött pára. Az újfent összesereglett szomszédok gyorsan döntöttek, s egy vállalkozó szellemű legény – megrövidítve az állat szenvedését – sürgősen elvágta a nyakát. Az asszonyok szerint kecskénk a kőfal tetején virító taticát akarta felugrálva lelegetni, s így érte a baleset.

Én azonban mélyebben belegondoltam a dologba. Végül is egy bakkecskétől azt elvárni, hogy tejet adjon, igazán megalázó lehet. Ezért mondom én, hogy az a jószág egy óvatlan pillanatban szégyenében akasztotta föl magát.

■ SÁGHY ILDIKÓ

HIRDETÉS

A Joób Olivér Gondozó és Rehabilitációs Otthon Fejlesztéséért Alapítvány, mely kiemelten közhasznú alapítvány, 2006. évi közhasznúsági jelentése.

A 2006. évben a bevételek összege hatvanhátezer forint.

A kiadások összege tizennyolcezer forint.

Az eredmény negyvennyolcezer forint.

A bevételekből bankköltséget, postaköltséget és pályázati regisztrációs díjat fizettünk ki.

Az alapítvány szűkös anyagi helyzete miatt a feladatait pályázati összegből szeretné volna finanszírozni, de sajnos a beadott pályázatunk nem nyert.

Csengeri Tamás, a kuratórium elnöke

ISTENTISZTELETI REND | 2007. június 24. – Budapest

Szentháromság ünnepe után 3. vasárnap. Liturgikus szín: zöld.

Lekció: Ez 18,1–4,21–24,30–32; Lk 15,1–10. Alapige: 1Pt 5,6–11. Énekek: 382., 422.

I., **Bécsi kapu tér** de. 9. (úrv.) Bence Imre; de. 10. (német, úrv.) Andreas Wellmer; de. 11. (úrv.) Bencéné Szabó Márta; du. 6. Balicza Iván; II., **Húvösvölgyi út 193., Fébé** de. 10. Tóth-Szöllős Mihály; II., **Modori u. 6.** de. 3/4 II. Sztójánovics András; **Pesthidegkút, II., Ördögárok u. 9.** de. fél 10. (úrv.) Fodor Viktor; **Csillaghegy-Békásmegyer, III., Mező u. 12.** de. 10. dr. Varga Gyöngyi; **Óbuda, III., Dévai Bíró M. tér** de. 10. Hokker Zsolt; **Újpest, IV., Lebstűck M. u. 36–38.** de. 10. Solyomár Péter Tamás; V., **Deák tér 4.** de. 9. (úrv.) Smidélíusz Gábor; de. 11. (úrv.) Gáncs Péter; du. 6. (orgonazenés áhitat) Cselovszky Ferenc; VII., **Városligeti fasor 17.** de. 11. (úrv.) Aradi György; VIII., **Üllői út 24.** de. fél II. Gombkötő Beáta; VIII., **Rákóczi út 57/a** de. 10. (szlovák, úrv.) Szpisák Attila; VIII., **Karácsony S. u. 31–33.** de. 9. Gombkötő Beáta; VIII., **Vajda P. u. 33.** de. 9. Smidélíusz András; IX., **Gát utcai római katolikus templom** de. 11. (énekverses liturgia) Koczor Tamás; **Kőbánya, X., Kápolna u. 14.** de. fél II. (úrv.) Smidélíusz András; **Kelenföld, XI., Bocskai út 10.** de. 8. (úrv.) Czöndör István; de. 11. (úrv.) Czöndör István; du. 6. (úrv.) Blázy Árpád; XI., **Németvölgyi út 138.** de. 9. Blázy Árpád; **Budagyöngye, XII., Szilágyi E. fasor 24.** de. 9. (úrv.) Bencéné Szabó Márta; **Budahegyvidék, XII., Kék Golyó u. 17.** de. 10. (úrv.) Keczkó Pál; XIII., **Kassák Lajos u. 22.** de. 10. Kendeh György; XIII., **Frangepán u. 41.** de. fél 9. Kendeh György; **Zugló, XIV., Lőcséi út 32.** de. 11. (úrv.) Tamásy Tamás; XIV., **Gyarmat u. 14.** de. fél 10. Tamásy Tamás; **Pestújhely, XV., Templom tér** de. 10. (úrv.); **Rákospalota, XV., Régi Főti út 75. (nagytemplom)** de. 10. Bátorovszky Gábor; **Rákosszentmihály, XVI., Hősök tere 10–11.** de. 10. Kovács Viktor; **Cinkota, XVI., Batthyány I. u.** de. fél II. Blaticzky János; **Mátyásföld, XVI., Prodám u. 24.** de. 9. Blaticzky János; **Rákoshegy, XVII., Tessedik tér** de. 9. Kósa László; **Rákoskeresztúr, XVII., Pesti út 111.** de. fél II. Kósa László; **Rákoscaba, XVII., Péceli út 146.** de. 9. Eszlényi Ákos; **Rákosliget, XVII., Gózon Gy. u.** de. 11. Eszlényi Ákos; **Pestszentlőrinc, XVIII., Kossuth tér 3.** de. 10. Győri Gábor; **Pestszentimre, XVIII., Rákóczi út 83. (református templom)** de. 8. Győri Gábor; **Kispest, XIX., Templom tér 1.** de. 10. Széll Bulcsú; XIX., **Hungária út 37.** de. 8. Széll Bulcsú; **Pesterzsébet, XX., Ady E. u. 89.** de. 10. Győri János Sámuel; **Csepel, XXI., Deák tér** de. fél II. Zólyomi Mátyas; **Budafok, XXII., Játék u. 16.** de. 10. Solyomár Gábor; **Budaörs, Szabadság út 75.** de. 10. Endreffy Géza; **Názáret-templom, Mátraszentimre-Bagolyirtás** de. 11. Lackner Pál; **Pilisvörösvár (református templom)** du. 2.

■ Összeállította: BODA SZUSZA

Nyugdíjaslelkész-találkozó Győrben

A Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület területén korábban szolgáló vagy jelenleg ott lakó nyugdíjas lelkészeket – házastársukkal együtt –, valamint a lelkészövegyeket ebben az esztendőben június 16-ára hívta meg testvéri találkozóra *Iltés János* püspök. A győri egyházkerületi székházban tartott megbeszélésen a megjelent több mint harminc idős szolgatárs tájékoztatást kapott egyházunk jelenlegi helyzetéről. A közös ebéd elfogyasztása után a nyugdíjas lelképásztorok kötetlen beszélgetés keretében osztották meg örömeiket és nehézségeiket a püspökkel.

■ MENYES GYULA felvétele

Web 2.0

A közelmúltban több írásban is előfordult a web 2.0 kifejezés. Ezt használjuk azokra az elmúlt években indult, interaktivitáson alapuló fejlesztésekre, amelyek a következő években teljesen átalakítják az internetes tartalmakat.

Egy tipikus web 2.0-s alkalmazás, a Wikipédia így határozza meg a web 2.0 lényegét: „A web 2.0 kifejezés olyan második generációs internetes szolgáltatások gyűjtőneve, amelyek elsősorban a közösségre épülnek – vagyis a felhasználók közösen készítik a tartalmat, vagy megosztják egymás információit. Ellenében a korábbi, első és másfelek generációs szolgáltatásokkal, amelyeknél a tartalmat a szolgáltatást nyújtó fél biztosította (például a portáloknál), webkettes szolgáltatásoknál a szerver gazdája csak a keretrendszeret biztosítja, a tartalmat maguk a felhasználók töltik fel vagy hozzák létre. A felhasználók jellemzően kommunikálnak egymással, és kapcsolatokat alakítanak ki egymás között.” Hogy mennyire új technológiáról van szó, az abból is kitűnik, hogy a kifejezés 2004-ben született.

Mely alkalmazásokra is használjuk ezt a fogalmat? Ilyenek a fájlmegosztó (kép- és videofájl-megosztó is) portálok, a különböző wikik, a blogok vagy éppen a talán legismertebb IWIW.

Fájlmegosztó portálokkal is bizonyára sokan találkoztak már. Az elmúlt egy év hozott ezen a területen igazán fejlődést, hiszen mostanában indultak be erőteljesen a különböző videóportálok. Ezek közül talán a legismertebb a YouTube, a Google Video vagy magyar „kistestvéreik”, a Videá és az IndaVideoBomb. A képmegosztás korábban elindult, olvasóink közül bizonyára többeknek van

tapasztalatuk a *Tár.hu* szolgáltatásaival kapcsolatban. A fájlmegosztás forradalmasította az internetet, már most érezhető, hogy átalakítja a felhasználói szokásokat. A szórakoztatás egy vadonatúj, interaktív ága jött létre ezekkel a fejlesztésekkel, amelynek a lényege, hogy az elérhető tartalmakat maguk a felhasználók töltik fel.

Ismert, hogy egyházi közéletünkben is többen írnak blogot, más néven internetes naplót. Ezek mind tartalmukban, mind színvonalukban meglehetősen vegyes képet mutatnak. Természetes folyamat a blogok megjelenése egyházunkban, hiszen az elmúlt két-három évben több blogszolgáltató jelent meg, illetve ez idő alatt terjedt el a naplóról szóló szokása.

E sorok írójának alapvető ellenérzése van e műfajjal szemben, azonban ez nem a létének, sokkal inkább a kialakult blogolási szokásoknak szól. A blog alapvetően az önkifejezés egyik módja lenne, de többnyire magamutogatásá silányul. Érdekes csokrot találunk blogokból az *Index* portálon. Ezek jellemzésére olvastam a közelmúltban egy találó kifejezést: „fikakultúra”. Mielőtt azonban valaki úgy gondolná, hogy értelmetlennek találom ezt a műfajt, hadd szövegezzem le: a blog kiváló eszköze lehet a korrek, alapos és folyamatos tájékoztatásnak és az egészséges önkifejezésnek!

A wikiről négy hete jelent meg egy írás a *Templom egere* wiki kapcsán. Akkor írtam arról, hogy a tudásmegosztásban milyen – jóllehet felemás – szerepe van a wikinek. Most csak annyit emelnék ki a szerepéről, hogy ez volt az első olyan komoly vállalkozás, amelyik eleve a felhasználók aktivitására épült.

EGYHÁZ ÉS VILÁGHÁLÓ

Rovatgazda: Erdélyi Károly

Az IWIW-et mára majdhogynem mindenki ismeri. Ha jól körülnézünk, akkor szinte mindenki fent van; ha nem, akkor családjából valaki biztosan. Az IWIW igazi közösségi portál, ahol közvetve mindenki kapcsolatban van mindenkivel. A portál működési elve Stanley Milgram amerikai szociálpszichológus kísérletén alapul. Ő a hatvanas években néhány csomagot osztott ki ismerősei között, hogy juttassák el azokat a számukra ismeretlen (csak a nevüket és foglalkozásukat ismerték) címzeteknek a lehető legrövidebb úton. Mindössze öt-hét közbeeső személyen keresztül az összes csomag célba ért. Nos, az IWIW-en, de más közösségi portálokon is, ismerőseink ismerősei között biztosan találunk ismerősöket magunk is. Az IWIW mára egy virtuális minitársadalommá alakult, több tízmillió létező kapcsolattal.

A fenti sorok csupán a jelentősebb vagy ismertebb fejlesztésekről szólnak. A web 2.0 már most átalakította internetes szokásainkat. Ha ehhez még hozzávesszük a hagyományos elektronikus levelezést lassacskán kiszorító on-line társalgási formákat, akkor következtethetünk az internet jövőjére: pezsgő, interaktív világot kapunk, amely egyre inkább felgyorsítja az emberek közötti kommunikációt.

■ ERDELYIK

Légy a tejben

Hát, Amerikában aztán nem szeretnék élni. Nem is értem, ezek a szerencsétlen amerikaiak hogyan bírják ki abban az országban; én az ő helyükben már rég kivándoroltam volna onnan...

Nézem a tévét: most éppen a Szent András-törésvonal miatt kell izgulniuk, leszakadt az iszonyatos földrengés következtében majd fél Kalifornia. Nézem a tévét: ott örökké tornádók pusztítanak. A filmben a klímaváltozás következtében pillanatok alatt lefagyott New York, és jégbe dermedt az egész ország. A katasztrófafilmek mindig az ő országukban játszódnak; minden repülőgép-eltérítés náluk történik, városaik utcáin tisztességes és korrupt rendőrök hajkurásszák folyamatosan a rosszfúkat és néha egymást, a filmkockákon borzalmas autós üldözések, égő autórönshegyek, robbanásoktól égő és romba dőlő épületek – na szóval iszonyú lehet ott élni. Mármint ha az ember kizárólag a magyar tévécsatornák filmviláslátékán aszott emlőire tapadva gyűjti információit... Még szerencse, hogy nem utazhatunk oda olyan könnyen. Messze is van, meg nekünk vízum kell (nekik persze, onnan ide, nem).

Bezzeg mi felénk más az élet! Itt semmi környezeti katasztrófa, semmi világraszóló természeti csapás nem történik. Itt rendesek a rendőrök, az autósok betartják a közlekedési szabályokat, az állampolgárok az utolsó fillérig befizetik járulékaikat, dologtalan adótitviselők ülnek íróasztaluk mögött a körmüket pucolgatva. Nálunk boldog, jól megfizetett, egészséges emberek élnek. Kiegészülő családok élnek esténként a tévé előtt, kezük ügyében a harmatosan gyönyörű sörösvég, majd beesteledvén nyugovóra térnek első és egyetlen feleségük oldalán a hitvesi ágyban.

S aztán az éjszaka csöndjébe belerondít az utcai lármá. Részeg fiatalok tombolnak a városközpontban, kukát gyűjtanak fel, meggyújtják a templom falán lévő emléktábla alatti koszorút is.

Az ember nézi a sötét szobában a mennyezetet, és elmelázik. Hol is jobb élni? Nálunk mindenben minden, csak azért, mert a tévéfilmek nem rólnak szólnak, s nem vagyunk benne a CNN napi híreibe?

Idézek Bogár László professzor tanulmányából: „Immár ötven éve, hogy népesedési lejtőre kerülünk; az utóbbi évtized alatt 420 ezerrel több ember halt meg, mint amennyi született. A »point of no return« (a pont, ahon-

nan nincs visszatérés), a folyamat visszafordíthatatlanná válása immár karnyújtásnyira van. A végleges összeomlás elkerülésére csak 15 évünk maradt, s a fogyás megállítására így is iszonyú áldozatokat követel. A népesedési és a spirituális válság szorosan összekapcsolódik – úgy látszik, a nemzet nem akarja folytatni az életét. Iszonyú önpusztító stratégiák terjednek, a 35-55 éves férfiak halandósága az 1927-es év szintjén áll. Az »átkosban«, 26 éve egy 56 éves férfinak a mainál kétszer nagyobb esélye volt nyolcvanadik évének elérésére. 1971-ben még jobb haladási mutatóink voltak az ausztriaiánál, ma két és félszer rosszabbak.”

És így tovább, sorolja a professzor – nemzetközi szaktekinél, igazán komolyan vehetnénk! – gazdasági, szociológiai és más érveit – gazdasági, szociológiai és más érveit arról, hogyan zsákmányolja ki Magyarországot pár tucat multinacionális cég, és hogyan folyik immáron jó pár éve az ország és a magyarság önpusztítása. Akinek további adatok kellene, olvassa el a tanulmányt (címe sokatmondó: Csak állunk dermedten, mint két, pisztolyként egymásra fogott magyar).

Igen, önpusztításról van szó, mert a legnagyobb tragédia, hogy senki nem tesz semmit a folyamatok megállításáért, megfordításáért.

A kormány célja mindent túlélni. Akinek hatalom van a kezében, az hazavágja az egészségügyet, az oktatást, és ezt ráadásul reformnak nevezi. Az ellenzék rendületlenül hisz az „úriember-politizálás” eredményességében. Az egyházak, úgy bizony, az egyházak meg hallgatnak, vagy erőltet a hangjuk, mikor pedig nagyot kéne kiáltani.

De a legnagyobb baj, hogy hallgatunk mi is. Mintha ez az egész szörnyűség nem velünk történe, mert ugye, a baj mindig másutt történik. Hallgatunk és tűrünk, hátha valaki majd megoldja helyettünk a gondjainkat. Bé-nulnán dugjuk önként a fejünket a hurokba, tán még kényszeredetten mosolygunk is hozzá, hogy jó fiúnak látsszunk. És összefogás helyett egymást marjuk folyamatosan.

Visszatérhetnénk régi értékeinkhez. Család, történelem, egészséges nemzeti öntudat, sokat emlegetett keresztény örökségünk: ezek tartották meg eleinket évszázadokon át.

Károgy a varjú? Nem. Inkább oda kellene figyelniünk a jelekre. Mondjuk meg kellene hallani az éjszaka csendjét fölverő fiatalok akaratlan segélykiáltását.

■ LUPTÁK GYÖRGY

HIRDETÉS

Nyári EKE-alkalmak

Szeretettel ajánljuk minden érdeklődő figyelmébe az EKE közösség nyári alkalmait.

Gyermekhetek:

- Június 25–30.: Bokor
 - Július 1–7.: Bokod
 - Július 2–7.: Újhuta
 - Július 16–21.: Lucfalva
- Családos hetek:
- Július 16–21.: Piliscsaba
 - Július 23–28.: Piliscsaba

Ifjúsági hét:

- Augusztus 13–18.: Nagyveleg

Felnőtt hitmelyítő hét:

- Augusztus 20–25.: Piliscsaba

Bővebb információt kérni és jelentkezni az alábbi elérhetőségek bármelyikén lehet: EKE Evangéliumi Alapítvány – levélcím: 1068 Budapest, Szondi u. 95.; tel./fax: 1/332-7063; e-mail: ekeal@freemail.hu; honlap: eke.lutheran.hu.

HIRDETÉS

A Kertvárosi Evangéliumi Templom, Szociális és Közösségi Központ Építésséért Alapítvány, mely kiemelten közhasznú alapítvány, 2006. évi közhasznúsági jelentése.

A 2006. évben a bevételek összege négytízmillió-háromszázötvenháromezer forint.

A kiadások összege hárommillió-négyezerhatvanháromezer forint.

Az eredmény nyolcszázötvenháromezer forint.

A bevételek egyrészt a templom-építés terveinek fedezetére, táboroztatás költségeire, valamint a salamonbokori iskola százéves évfordulója alkalmából rendezett megemlékezésre lettek felhasználva.

Az alapítvány a vállalt feladatait a 2006. évben teljesítette, pénzügyi lehetőségeinek függvényében. A visszajelzésekből ítélve a rendezvényei színvonalasak voltak, az alapító okiratban meghatározott céloknak megfelelően.

Varga András, a kuratórium elnöke

Zsanett

Ami nem következett be az elmúlt évben, amikor a rendőrség egyfelől nem tudott eleget tenni feladatának, másfelől túlkapásaival rossz emlékeket ébresztett – megkérdőjelezve a jogállamiságot –, az a közelmúltban drámai hirtelenséggel megvalósult. Távoznia kellett a miniszternek, az országos és a budapesti rendőrfőkapitánynak és még egy rendőrtábornoknak. Utóbbi a Rebisznek, a Rendőrség Biztonsági Szolgálatának a főnöke volt. Ennek a testületnek öt tagja várja előzetes letartóztatásban a nyomozás eredményét. (Előzetes letartóztatásukat lapzártánkkor megszüntették. – A szerk.)

Egy-egy eset önmagában semmit nem bizonyít, de nyomatekósan illusztrálja a közállapotokat. Egy fiatal lány feljelentést tett az őt ért atrocitás miatt. Éjszaka történt az eset. Két rendőr követte el a feljelentés szerint az erőszakot, hárman szemlélői voltak.

A közfigyelem nem teszi lehetővé a történet eltusolását. Az említett, magas beosztású vezetők felmentése jelzi, hogy a politika – ha késve is – rádobott felelősségére. Nem várta meg a nyomozás eredményét, intézkedett. Azóta is tart az esetről folyó vita – nyilvánosan a médiában és sok-sok magánbeszélgetésben. Ezért is írok róla. Mert szinte a történettel egyenrangúan megdöbbenők a feljelentést követő reakciók.

Kezde azon, hogy napokig nem történt semmi! Sőt a budapesti főügyész szinte cinikusan azt fejtegette a televízióban, hogy nincs forró nyom, éreztetve: lehet, hogy az ifjú hölgy fantáziaszüleménye a történet. Azután mégiscsak nyomozniuk kellett, és a sértett felismer-te támadóit, akiket ezt követően letartóztattak.

Kaptam én is kérdést: honnan tudom, hogy vétkesek a rendőrök? Nem tudom, de feltételezem. Egyszerűen azért, mert lapítottak. Nem álltak elő azzal, hogy ők szabályszerűen igazoltattak egy állampolgárt. Csak akkor kezdték magyarázkodni, amikor már kiderült: alapvetően igaz a történet. Addig még az is elhangzott, hogy öt rendőr nem szokott egy járőrökocsiban ülni. Ezúttal mégis öten ültek.

Következett a sértett lejárataának kísérelte, majd jöttek a többféleképpen értelmezhető szakértői vélemények.

Óhatatlanul eszembe jut egy másik magyar lány, a nyitrai *Malina Hedvig* esete. Talán megkockáztatható az egészen eltérő problematikájú ügyek egyedüli párhuzama alapján, hogy egy nőnek kevés esélye van az őt ért bántalmazások igazsága bizonyítására. Hedvig és Zsanett egyaránt védekezésre kényszerült, hamar vádlottá vált.

Persze férfi is lehet áldozat. Néhány éve egy korábbi válogatott labdarúgót, akkor már edzőt agyonverték egy szórakozóhely előtt. Az ügyben különböző ítéletek születtek – közülük egy, amelyet később hatályon kívül helyeztek, szigorúnak mondható –, de végül lényegében szerény büntetésekkel megúszták a tettesek.

Itt legalább a sértett élete megmaradt, mondhatjuk Zsanett esetében. Megindul a bűn – mert egyszerűen erről van szó – viszonylagossá tétele. Hátha nem is volt igazán szükség erőszakra? Miért jó az, ha tisztességes felnőtt férfiak karrierje megtörik egy könnyelműség miatt?

Amiért főként foglalkoztat az eset, az a társadalmi üzenet. Bűnpártoló társadalom lettünk. Ez az igazi veszély. Nem a bűnös, a bűnt védjük. Ha igazán szeretnénk a bűnös, *Simon Tibor* gyilkosát, a Zsanett ellen erőszakot elkövetőket, akkor tudnánk, hogy csak a bűnbánat segíthet rajtuk, és nem sietnénk elvtelenül a védelmükre. Nem mondanánk cinikusan, hogy a bűnök áldozataim már úgysem lehet segíteni. Nem drákiól ítékezésre, példastatuálásra, hanem a társadalmat jól szocializáló, méltányos, a bűnbánatot kiváltó, a bűnbocsánat útján új életet ígérő büntetésre van szükség. Lehet, hogy a szó naturális értelmében nem teljesedett be az erőszak, de ez az alaphelyzet nem változtat: valami történt. (Jogilag persze minden részlet fontos.)

A társadalom önmagát, tagjait védi a gyilkosok, az erőszakoskodók büntetésével, de üzeni is akar a jogi igazságszolgáltatással. Arról, hogy a bűn útja rossz út. Zsákutca. A családban, társadalomban elkövetett durva bűnök csupán a jéghegy csúcsát jelentik.

A bűnpártolás, a cinkosság, a bűnök viszonylagossá tétele veszélyezteti a társadalom egészét, morális krízisre mutat. Magunkon kell kezdeni a megújulást.

■ FRENKL RÓBERT

SZERETETVENDÉGSÉGRE...

Mágnás diós pite

Hozzávalók: 40 dkg liszt, 16 dkg zsír, 30 dkg porcukor, 5 db tojás, 1 db citrom, 1 csomag sütőpor, 1 csomag vaníliás cukor, 15 dkg őrölt dió, 1 dl tej vagy tejföl, kevés lekvár.

A tészta elkészítéséhez a lisztet összekeverjük a sütőporral, hozzámorzsoljuk a zsírt, majd 10 dkg porcukorral, 1 tojással, a citrom reszelt héjával és levélével, valamint a tejjel vagy a tejjel jól összegyúrjuk. Fél órát pihentetjük a tésztát, majd kinyújtjuk a sütőhöz való tepsi méretére, és bármilyen lekvárral megkenjük.

A töltelék elkészítéséhez 20 dkg porcukrot és 4 tojássárgáját habosra keverünk a vaníliás cukorral, majd hozzáad-

FOTO: BODA ZSUZSA

juk az őrölt diót. Hozzákeverjük 4 tojás habbá vert fehérjét, majd az egészet rásimítjuk a lekvárral megkent tészta. Közepes tűzön sütjük.

Megrendelőlap

Ezennel megrendelem az Evangelikus Életet

- egy hónapra: 780 forintért fél évre: 4680 forintért
- három hónapra: 2340 forintért egy évre: 9360 forintért

Név:

Cím:

A fenti előfizetési díjak belföldre érvényesek!

Kérjük, a szelvényt NYOMTATOTT NAGYBETŰKKEL töltsd ki, és küldje vissza az alábbi címre:

Evangelikus Élet szerkesztősége, 1085 Budapest, Üllői út 24.

(A borítékra szíveskedjék ráírni: „Előfizetés”.)

A szelvényt az 1/486-1195-ös faxszámra is elküldheti.

Kérjük, hogy esetleges kérdéseivel, az előfizetéssel kapcsolatos problémáival keresse Vítális Juditot az 1/317-1108-as vagy a 20/824-5519-es telefonszámon.

Előfizetéssel kapcsolatos e-mailjét a judit.vitalis@lutheran.hu címre küldheti el.

HÍREK, KÖZLEMÉNYEK, ESEMÉNYEK

A Cinkotai Evangélikus Egyházközség elnöksége és presbitériuma tisztelettel és szeretettel meghívja most épülő gyülekezeti házának az alapkövetési ünnepi istentiszteletére, amely június 24-én, vasárnap 18 órakor kezdődik. Az istentisztelet szolgálatát Gáncs Péter, a Déli Egyházkerület püspöke fogja végezni. Istentiszteletünk az építkezés helyszínén (Budapest XVI., Cinkota, Baththyány Ilo- na u. 53.) tartjuk.

Isten iránti hálával tudatom, hogy június 30-án, szombaton 10 órakor a répcelaki evangélikus templomban Ittész János püspök lelkésszé szentel. Szeretettel hívom és várom az ünnepi alkalomra.

Kozma Anett

Isten iránti hálával és szívbeli örömmel tudatom, hogy június 30-án, szombaton 11 órakor Kiskőrösön, az evangélikus templomban Gáncs Péter püspök lelkésszé avat. Szeretettel hívom és várom életem e szép ünnepi alkalmára.

Pomcsán Erzsébet

Szerkesztőségi közlemény

Az elmúlt hetekben számtalan telefonhívást és levelet kaptunk szerkesztőségünk – elsősorban egyes budai kerületekből (I., II., XI. és XII.) –, amelyekben arról tájékoztattak bennünket, hogy előfizetők közül júniusban többen egyáltalán nem kapták meg az *Evangélikus Életet*.

Természetesen minden reklamációt továbbítottunk a Magyar Posta hírlapüzletágának. Azt az ígéretet kaptuk, hogy az érintetteknek pótlólag megküldik a hiányzó lapszámokat, illetve „orvosolják a problémát”.

Osztozunk előfizetőink felhőroddásában, de pillanatnyilag mi sem tehetünk egyebet, mint hogy bízunk a posta ígéretében...

VITÁLIS JUDIT szerkesztőségi titkár

A Sylvester János Protestáns Gimnázium gazdasági vezetőt keres 2007. szeptemberi vagy 2008. januári belépéssel. Jelentkezés Bibó István igazgatónál (1149 Budapest, Pillangó park 3-5. vagy igazgato@sylvester.hu vagy 1/363-2612).

Az MEE Oktatási Osztálya és a Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium közös szervezésében július 2-4. között rendezzük meg az evangélikus oktatási intézmények pedagógusainak konferenciáját, amelyre szeretettel várunk minden más intézményben dolgozó evangélikus pedagógust is. Jelentkezési cím: e-mail: ekltitkarsag@netra.hu, telefon: 42/410-031.

HALÁLOZÁS

Mély fájdalommal, de Isten kegyelmes akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy *Andorka Sándorné*, a volt kétyi evangélikus lelkész özvegye életének 83. évében hazatért Urához. Temetése június 21-én 11 órakor a székszárdi alsóvárosi temetőben. *„Áldjad, én lelkem, az Urat, és el ne feledkezzél semmi jóteteményéről.”* (Zsolt 103,2; Károli-fordítás)

APRÓHIRDETÉS

A nemescsói gyülekezetbe tartozó Meszlen községben takaros falusi ház eladó. Az osztrák határtól, Bükfürdőtől, Szombathelytől 10 km-re. Munkalehetőséget, egészséges környezetet, igazi evangélikus közösséget találhat. Érdeklődni: 94/355-455, illetve 94/355-068.

Urnahelyek vásárolhatók a Deák téri templom urnatermében. Hivatali idő: hétfőtől péntekig 9-től 13 óráig. Tel.: 1/483-2150.

Az égre mutató kereszt alatt a templomtorony legszebb díszje a toronyóra. Ön-nél működik? Toronyóra-, harangjáték-, haranglengető-, vezérlőóra-készítés, -javítás. 5 év garancia. Konkoly Művek Toronyórágyára, 1102 Budapest, Állomás u. 14., telefon: 1/260-7065, 30/949-2915.

Új nap – új kegyelem

Vasárnap

János így válaszolt nekik: „Akinék két ruhája van, adjon annak, akinek nincs, és akinek van ennivalója, hasonlóan cselekedjék.” Lk 3,11 (Ám 5,24; Lk 1,57-67/68-75/76-80; ApCsel 19,1-7; Zsolt 107,1-22) Korunkban, pazarló fogyasztói társadalmunkban, amikor és ahol leginkább csak saját jólétünkkel, igényeink magas színvonalú kielégítésével vagyunk elfoglalva, a segítségnyújtás hányadik helyen áll értékrendünkben? Hála Istennek, sokak szívéhez elér Keresztelő János szava! Egy példa: ma negyven-ötven ezer fő alkotja azt az állandó adományozói kört, amely a Magyar Ökumenikus Segélyszervezetnek ajánl fel kisebb-nagyobb összegeket. Mert megindítja őket a közel vagy távol élők szenvedése. A fenti íge abba az irányba is vezet, hogy felismerjük: van miért hálát adnunk Istenünknek, aki megáld, megajándékoz minket javaival.

Hétfő

Jézus Krisztus mondja: „Amikor nem tették meg ezeket eggyel a legkisebbek közül, velem nem tették meg.” Mt 25,45 (Péld 3,9; Lk 5,27-32; 1Móz 43,1-14) „Egyetlen dolgom e földön a szeretet” – mondta Victor Hugo. Ki az, aki igazán képes arra, hogy minden elé és fölé helyezze a (cselekvő) szeretetet egész életútján? Hiszem, hogy a Jézus Krisztusra rátalált hívó ember képes erre! Súlyos szavakat fogalmaz meg Jézus az igében... Sokan „szerették”, „szeretik” úgy Krisztust, hogy közben szívesen megfélemeznek a „legkisebbekről”. Ez azonban nem lehetséges keresztény magatartás. Erő, hit, kitartás, élő Krisztus-kapcsolat nélkül, csupán emberi erőforrásainkra támaszkodva bizony nem is menne...

Kedd

Jézus meglátott egy embert ülni a vámnál, akit Máténak hívtak, és így szólt hozzá: „Kövess engem!” Az felkelt, és követte őt. Mt 9,9 (Zsolt 18,20; 2Móz 32,30-33,1; 1Móz 43,15-34) Jézus és Máté egymásra nézése, a találkozás pillanata, a Máté életében a „Kövess!” után bekövetkező változás – mit mond ez ma nekünk? Van-e ereje, vigasztaló, tanító, bátorító üzenete a történetnek? Hogyne lenne! Minél alaposabban olvassuk, annál jobban feltárul! Amint a vágy is egyre inkább feltámad, hogy Jézus – nevéünk szólítva bennünket – minket is követésére hívjon. S mi legyünk oly bátrak, mint Máté/Lévi, aki mindent odahagyva követte őt! Istennek megvan az eszköze, a terve arra, hogy személy szerint megtaláljon bennünket, amint ki-ki a maga kis „vámszedő asztalánál” üldögél, s meghívjon követésére. Talán már szólított is, többször is?!

Szerda

Füves legelőn terelget, csendes vizekhez vezet engem. Lelkemet felüldíti. Zsolt 23,2-3 (Lk 13,12-13; Jn 5,1-16; 1Móz 44,1-34) Jellemző, hogy az utóbbi évek egyik legdivatosabb szava a wellness lett. A felüldülés nem csupán a testi jólétet, a fittséget jelenti – a lelki nyugalom, a harmónia is fontos része. Csend, nyugalom, pihenés, feltöltkezés: ma is a legvágyottabb és a legkritikáltabb kincsek, a víz pedig a tisztaság szimbóluma, az élet feltétele – ám a zsoltáros nem csak egy szép oázis képét adja: Isten lelkünkben végzett csodálatos, békét, harmóniát teremtő, életünkben áldást termő munkálkodását fogalmazza meg. A 23. zsoltár pásztora minket, még el-elkőborló bárányait is várja abba a nyájba, amelyet szerető kézzel terelget...

Csütörtök

Pál mondja: „Minden tekintetben megmutattam nektek, hogy milyen kemény munkával kell az erőtlenekekről gondoskodni, megemlékezve az Úr Jézus szavairól. Mert ő mondta: nagyobb boldogság adni, mint kapni.” ApCsel 20,35 (Péld 31,8; Mt 18,15-20; 1Móz 45,1-24) Az utolsó mondatot sokan már gyerekkorunkban halljuk. Én is hallottam, de azt hittem, a felnőtt bizonyára tévednek, hiszen hát *kapni* jó ajándékot vagy bármit, nem pedig adni... Aztán felnövünk, s az értékek a helyükre kerülnek – nem csak az anyagiak. Persze sajnos nem mindenkinél... De ha hitben, Isten szeretetében élünk, felnőt, érett keresztény hitben járunk, akkor tapasztaljuk, átéljük, hogy igen: boldogság adni.

Péntek

Ti szomjaztok mind, jöjjetek vízért! Ézs 55,1a (Jn 4,14; Mt 27,3-10; 1Móz 45,25-46,7) Tavalyelőtt, a nagy melegben ingyen ásványvizet osztottak Budapest nagyobb terein, hogy a kitikkadt, rosszulletett határán tántorgó embereknek segítsenek egy kicsit. Látni kellett volna az arcokat, milyen hálások voltak...! A jelenések könyvének verse jut eszembe: „Aki szomjazik, jöjjön! Aki akarja, vegye az élet vizét ingyen!” (2,2,17b) Az ingyen ásványvíznél mennyivel többet, nagyobb, különlegesebbet kínál fel az Úristen Krisztus által, aki az üdvösségünk! Ingyen, válogatás nélkül idősnek, fiatalnak, még erősnak, már elgyengülőnek, nekünk! Hálások vagyunk-e érte? „Elvesszük-e?” egyáltalán, szomjazunk-e rá?

Szombat

A varázslók megcsalnak látomásukkal, haszontalan álmodat beszélnek el, és amivel vigasztalnak, mit sem ér. Zak 10,2a (Jak 2,19; Róm 8,1-6; 1Móz 46,28-34) Magára valamit adó tévésatorna, bulvárlap, magazin tenyér- és kártyajóssokat, horoszkópelemzőket, jóindómondókat, boszorkányokat (!) foglalkoztat. Mert ma „ez kell”. Virágzik a bálványimádás, mert piaca van. A 24. óra, azaz felelősségünk nem hátrítható; minden Jézus-követő ember az igazi Vigasztalóról tegyen bizonyosságot, aki valóban ismeri a jövőt, aki kézben tartja a jelent, s akinek a szava soha meg nem csal.

■ KÖHÁTI DÓRA

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Ajánló a rádió és a televízió műsoraiból június 24-től július 1-jéig

VASÁRNAP	HÉTFŐ	KEDD	SZERDA
<p>8.30 / Civil rádió Evangélikus félóra az Evangélikus Missziói Központ szerkesztésében 9.55 / mtv Örömhír (26') 11.00 / mtv Evangélikus istentisztelet közvetítése felvételről Paksról Igét hirdet Gáncs Péter püspök. (ism.: m2., 13.55) (60') 12.15 / Duna Tv Élő egyház (26') 13.05 / Kossuth rádió Névjegy. Szécsényiné Fekete Irén, a testnevelési egyetem docense (55') 16.05 / mtv Hotel Kikelet (magyar film, 1937) 16.40 / Duna II. Autonomia A látó ember – Wass Albert (magyar dokumentumfilm, 1998) (50')</p>	<p>13.30 / Kossuth rádió Krisztus közöttünk! A görög katolikus egyház felőrája 16.25 / Duna II. Autonomia Ezer év szentjei. Szent Erzsébet (magyar ismeretterjesztő sorozat, 2002) (31') 16.30 / PAX Kerékpártúra egyháztörténeti utakon, 1. rész (ZMC – 21') 17.50 / Duna II. Autonomia A megtalált idő – Ágh István költői tűnődése (2004) (18') 18.45 / mtv Verssor az utcajában Karinthy Frigyes: A cirksus összedől (13') 20.20 / Duna Tv Minden másképp van Márairól (magyar tévéfilm, 2007) (53')</p>	<p>6.25 / Duna Tv Isten kezében (ism.) (26') 10.05 / mtv Nemes Nagy Ágnes (25') 13.24 / Kossuth rádió Aranyalap. Dsida Jenő verseit édesapja, Dsida Aladár mondja el. (6') 13.30 / Kossuth rádió Tanúim lesztek! A római katolikus egyház felőrája 14.20 / Duna II. Autonomia Mindentudás Egyeteme Esterházy Péter: A szavak csodálatos életéből (67') 16.30 / PAX Kerékpártúra egyháztörténeti utakon, 2. rész (ZMC – 26') 20.04 / Kossuth rádió Aranyemberek Esterházy Péter író (ism.) (31')</p>	<p>9.00 / mtv Századfordító magyarok Lechner Ödön (50') 10.15 / Duna II. Autonomia László Gyula – A honfoglaló magyarokról (magyar ismeretterjesztő film) (47') 10.20 / PAX IV. evangélikus bábjátékverseny (41') 12.30 / Duna II. Autonomia Tálemntum Bánffy György (2003) (26') 13.30 / Kossuth rádió „Te benned bíztunk eleitől fogva...” A református egyház felőrája 16.40 / PAX Kerékpártúra egyháztörténeti utakon, 3. rész (ZMC – 19') 20.00 / PAX Mit ér az ember, ha pszichológus? Stefanik Krisztina (28')</p>
CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
<p>9.00 / mtv Kerekék és lépések 6. rész (45') 14.00 / Duna Tv Moziidélután Április Párizsban (amerikai játékfilm, 1953) (96') 16.30 / PAX Kerékpártúra egyháztörténeti utakon, 4. rész (ZMC – 25') 19.35 / Bartók rádió Budapesti Tavasz Fesztivál 2007 20.00 / Duna II. Autonomia Valóságképek a XX. századból Vitatott személyek 15/4. rész: gróf Bethlen István (1874-1946) (2003) (60') 22.15 / mtv Utazás a fehér hajón Dokumentumfilm Vaszary János festőművészről (50')</p>	<p>8.40 / Kossuth rádió Merítés – a kultúrából (20') 9.00 / mtv A névtelen vár (magyar tévéfilm-sorozat, 1977) 6/1. rész (75') 9.45 / mtv Az Árpád-kor templomai 30/11. rész (10') 14.30 / PAX Mit ér az ember, ha svédországi magyar? Jordáki Béla (30') 15.30 / Duna II. Autonomia Magyar történelmi arcképcsarnok Semmelweis Ignác (magyar ismeretterjesztő sorozat, 2002) (29') 16.30 / PAX Kerékpártúra egyháztörténeti utakon, 5. rész (ZMC – 28') 20.00 / PAX Mit ér az ember, ha színművész? Szokolay Péter (30')</p>	<p>6.55 / Duna Tv Babszem Jankó (angol mesefilm) (73') 12.05 / Duna Tv Isten kezében (26') 14.00 / Bartók rádió Tűskevár (52') 18.25 / PAX Jubál 2005 Large Room-koncert (ZMC – 21') 20.00 / Duna Tv Mentor – Magyar csillagok Benne: a Pacsirta népdalverseny döntője (60') 20.04 / Kossuth rádió Aranyemberek Tolnay Klári színművész (ism.) (31') 20.39 / mtv In memoriam Fábri Zoltán (21')</p>	<p>8.30 / Kossuth rádió Édes anyanyelvünk (5') 9.30 / Bartók rádió Bach orgonaműveiből (30') 9.50 / mtv Református magazin (26') 10.04 / Kossuth rádió Evangélikus istentisztelet közvetítése Bobárol. Igét hirdet Rostáné Piri Magdolna esperes. (56') 10.30 / mtv Isten markában Zsindelyné Tüdős Klára (35') 12.00 / Duna Tv Élő egyház (26') 13.55 / mtv Tisztelendők – Nicaragua (35') 15.04 / Kossuth rádió Tetten ért szavak (11') 20.30 / PAX (premier) Ex Oriente Workshop (30')</p>

Evangélikus Élet

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ HETILAPJA

E-mail: evelet@lutheran.hu
EVÉLET on-line: www.evelet.hu
Hirdetésfelvétel: hirdetes@evelet.hu

Szerkesztőség: 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-1108; 20/824-5519, fax: 1/486-1195. Szerkesztőségvezető: Boda Zsuzsa (zsuzsa.boda@lutheran.hu). Szerkesztőségi titkár (előfizetési és hirdetési ügyek referense): Vitális Judit (judit.vitalis@lutheran.hu).

Főszerkesztő: T. Pintér Károly (karoly.pinter@lutheran.hu). Olvasószerkesztő: Dobsonyi Sándor (sador.dobsonyi@lutheran.hu). Korrektor: Huszár Mariann (mariann.huszar@lutheran.hu). Tervező-szerkesztő / EVÉLET on-line: Nagy Bence (bence.nagy@lutheran.hu). Főmunkatárs: Gazdag Zsuzsanna (zsuzsa.gazdag@lutheran.hu).

Rovatvezetők: Hafenschér Károly (kf) – Ige- és hirdető (karoly.hafensch@lutheran.hu), Kendeh K. Péter – Oratio oecumenica (peter.kendeh@lutheran.hu), Köhāti Dorottya – Új nap – új kegyelem (dora.kohati@lutheran.hu), Véghegyi Antal – A vasárnap igéje (antal.veghegyi@lutheran.hu).

Árusítja a kiadó és a Magyar Posta Rt. (ÜLK) INDEX 25 211, ISSN 0133-1302

Kiadja a Luther Kiadó (kiado@lutheran.hu) 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-5478, 1/486-1288; 20/824-5518, fax: 1/486-1229. Felelős kiadó: Kendeh K. Péter (peter.kendeh@lutheran.hu).

Nyomdai előállítás: Szikra Lapnyomda Rt. Felelős vezető: Máthé Sándor vezérigazgató E-mail: szikra.kervigh@szikralapnyomda.hu

Előfizethető közvetlenül a kiadónál vagy postautalványon. Az előfizetési díj beföldön negyed évre 2340 Ft, fél évre 4680 Ft, egy évre 9360 Ft, szomszédos országba egy évre 31 900 Ft (123 euró), egyéb külföldi országba egy évre 37 200 Ft (143 euró).

Csak a minden hónap 15-ig beérkező lemondásokat tudjuk az azt követő hónap elsejével törölni, ellenkező esetben még egy hónapig jár az újság.

Beküldött kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Az adott lapszámba szánt kéziratokat a megelőző hét csütörtökéig kérjük leadni! A hétfő delutáni lapzáratok kizárólag a hétfői eseményekkel összefüggő és a szerkesztőséggel előzetesen egyeztetett) írásokat tudjuk figyelembe venni. Az e-mailben küldendő kéziratokat az evelet@lutheran.hu, a hirdeteseket a hirdetes@evelet.hu címre várjuk.